

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Tynset kommune

Arkivsak: 23/298
Møtedato/tid: 04.09.2023 kl. 10:00 – 15:30
Møtested: Kommunestyresalen, Tynset rådhus

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Ragnhild Aashaug på telefon 970 40 929, eller e-post: ragnhild.aashaug@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

NB! Orientering om barnevernet er avtalt fra kl 13:00 – 14:30.

Kontrollutvalgene i Alvdal, Folldal, Rendalen og Tolga er invitert til å delta på orienteringen.

Os, 27.08.2023

Bjørn Tore Grutle (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Ragnhild Aashaug
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og KPMG AS

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
24/23	Forenklet etterlevelseskontroll for økonomiforvaltningen - egenbetaling for opphold i langtidsinstitusjon
25/23	Budsjettkontroll for kontrollutvalgets budsjett 1.halvår 2023
26/23	Budsjett for kontrollarbeidet for 2024 med økonomiplan 2025 - 2027
27/23	Oppfølging av virksomhetsbesøk hos psykisk helsetjeneste
28/23	Orientering om barnevernstjenesten i Nord-Østerdal
29/23	Referatsaker
30/23	Eventuelt
31/23	Godkjenning av protokoll fra dagen møte

Forenklet etterlevelseskontroll for økonomiforvaltningen - egenbetaling for opphold i langtidsinstitusjon

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

04.09.2023

Saknr

24/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-216 - Revisjon

Arkivsaknr 23/104 - 10

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar attestasjonsoppdraget om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen i Tynset kommune til orientering.

Vedlegg

Forenklet etterlevelseskontroll - Egenbetaling for langtidsopphold i institusjon

Saksopplysninger

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak på utført arbeid. Forenklet etterlevelseskontroll med økonomifunksjonen er et av tiltakene for å følge opp dette ansvaret. Området som er valgt ut for kontroll, er basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget i møte den 14.november 2022 i sak 44/22.

Formålet med forenklet etterlevelseskontroll er å forebygge svakheter og å bidra til at egenkontrollen i kommunen blir styrket. Dette vil bygge opp under god forvaltning, åpenhet og tillit til forvaltningspraksisen. Tilstanden skal måles opp mot objektive kriterier. Forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen omfatter ikke vurderinger av produktivitet, kostnadseffektivitet, kvalitet, måloppnåelse og virkninger. Slike vurderinger faller inn under forvaltningsrevisjon.

Gjennomføringen

Det skal innhentes tilstrekkelig informasjon for det valgte området, og det skal vurderes om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak. Revisor skal rapportere til kontrollutvalget om resultatet av kontrollene. Det gjøres i form av en uttalelse på det utførte arbeidet. Utføringen gjennomføres med såkalt moderat sikkerhet og er definert i normer for god kommunal revisjonsskikk.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor har foretatt en kontroll på etterlevelse av "Lov om Kommunale helse – og omsorgstjenester" og "Forskrift om egenandel for kommunale helse" med tilhørende vedtak i Tynset kommune.

Kontrollen har vært utført ut fra følgende kriterier:

- Det foreligger det vedtak for den enkeltes opphold i institusjon
- Kommunen har oppfylt sitt ansvar i hht Helse – og omsorgstjenestelova § 3-2 første ledd nr 6 bokstav c
- Egenandelens størrelse er innenfor begrensningene i Forskrift om egenandel for kommunale helse – og omsorgstjenester § 31.

Revisor har ikke blitt oppmerksom på noe som gir revisjonen grunn til å tro at Tynset kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene om egenbetaling for langtidsopphold i institusjon i tråd med lov og forskrift.

Saksvurdering

Formålet med forenklet etterlevelseskontroll er å forebygge svakheter og å bidra til at egenkontrollen i kommunen blir styrket. Det er en forholdsvis enkel kontroll som bare gir indikasjoner på om det er noen mangler. Av attestasjonsuttalelsen fremgår det at revisor ikke har noen anmerkninger på den gjennomførte kontrollen.

Attestasjonsuttalelsen er datert den 21. juli 2023. I henhold til kommunelovens §24 *“Forenklet etterlevelseskontroll med økonomi- forvaltningen”* går det av siste ledd frem at revisor senest den 30. juni skal avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Sekretariatet mener at revisor bør levere sine uttalelser i tide i henhold til kravene i kommuneloven. Det innstilles på at kontrollutvalget kan ta saken til orientering, og sekretariatet ber utvalget vurdere om det skal vedtas et tillegg hvor det bemerkes at kontrollutvalget forventer å få revisors uttalelser i henhold til kravene i kommuneloven.

Til Kontrollutvalget i Tynset kommune

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen i Tynset kommune

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Tynset kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Etterlevelse av Lov om Kommunale helse – og omsorgstjenester og Forskrift om egenandel for kommunale helse med tilhørende vedtak i Tynset kommune.

Kontrollen har vært utført ut fra følgende kriterier:

- Det foreligger det vedtak for den enkeltes opphold i institusjon
- Kommunen har oppfylt sitt ansvar i hht Helse – og omsorgstjenestelova § 3-2 første ledd nr 6 bokstav c
- Egenandelens størrelse er innenfor begrensningene i Forskrift om egenandel for kommunale helse – og omsorgstjenester § 3

Ledelsens ansvar

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi er uavhengige av kommunen i overenstemmelse med lov og forskrift og *Code of Ethics for Professional Accountants* (IESBA Code) og med de etiske kravene som er relevante for vårt oppdrag, og vi har oppfylt våre etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene og IESBA Code. Vi anvender *ISQC 1 [NORSK] – Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester* og opprettholder et omfattende system for kvalitetskontroll inkludert dokumenterte retningslinjer og prosedyrer vedrørende etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har

Offices in:

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Stavanger	Ålesund

foretatt forenklet etterlevelseskontroll. Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene avhenger av revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

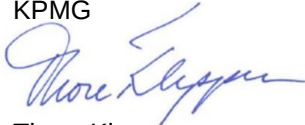
Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Tynset kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene om egenbetaling for langtidsopphold i institusjon i tråd med lov og forskrift.

Hamar, 21. juli 2023

KPMG

Thore Kleppen
Statsautorisert revisor

Budsjettkontroll for kontrollutvalgets budsjett 1.halvår 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

04.09.2023

Saknr

25/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/100 - 11

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar budsjettkontroll 1. halvår til orientering

Vedlegg

Rapport for kontrollutvalg ansvar 1100 pr juni 2023

Saksopplysninger

For å holde kontrollutvalget godt informert om den økonomiske situasjonen for kontrollarbeidet 2023 legges det frem en økonomisk oversikt for 1. halvår 2023 for kontrollutvalget rammeområde som kalles "Funksjon 110 Kontroll og revisjon". Vedlagte rapport viser at kontrollutvalgets egen drift ligger godt innenfor budsjett for 1. halvår.

Det kan knyttes følgende kommentarer til noen av postene:

- Konto 10801 ligger høyere enn budsjettert. Det er fordi fast godtgjøring (konto 10109) også er ført på denne posten.
- Konto 10802 (tapt arbeidsfortjeneste), 10990 (arbeidsgiveravgift) og 11151 (bevertning) ligger noe over periodisert budsjett. Det tas høyde for å øke dette noe i kommende budsjett.
- Konto 12701 Konsulenttjenester er høyere enn de faktiske utgiftene. Det skyldes forvaltningsrevisjonen av IKT som er et samarbeidsprosjekt mellom flere kommuner, og Tynset viderefaktureres kostnaden for andre kommuner.
- Konto 12703 mangler faktura for 1.halvår
- Konto 11001 aviser og faglitteratur viser at i regnskap for 2022 at det ble brukt 12000 kr mer enn budsjettert. Det skyldes at både 2022 og deler av 2023 er ført på regnskapsåret for 2022.

Vurdering

Hele funksjon «110 Kontroll og revisjon» synes samlet for året å ligge innenfor budsjettert ramme. På bakgrunn av dette foreslås det ingen budsjettjusteringer. Det anbefales at kontrollutvalget tar saken til orientering.

KONTO	KONTO (T)	Regnskap hittil i år (pr juni)	Periodisert budsjett (pr juni)	Budsjett hele året (2023)	Avvik mot per budsjett (pr juni)	Regnskap i fjor (hele året)	Budsjett i fjor (hele året)
10100	LØNN FASTE STILLINGER	0	0	0	0	0	0
10109	FAST GODTGJØRING	0	8 760	20 000	-8 760	0	20 000
10505	KM GODTGJØRING SKATTEPLIKTIG	0	0	0	0	189	0
10510	DIETT SKATTEPLIKTIG	0	0	0	0	87	0
10801	MØTEGODTGJØRING FOLKEVALGTE	19 687	10 750	21 500	8 937	40 183	25 000
10802	TAPT ARBEIDSFORTJENESTE	12 456	10 000	20 000	2 456	24 638	20 000
10990	ARBEIDSGIVERAVGIFT	2 057	1 767	3 936	290	4 166	4 160
11001	AVISER OG FAGLITTERATUR	0	8 250	16 500	-8 250	28 650	16 000
11151	BEVERTNING	3 812	2 500	5 000	1 312	2 375	5 000
11303	GEBYR POST/BANK	311	0	0	311	0	0
11500	OPPLÆRING, KURS	8 570	7 500	15 000	1 070	11 926	20 000
11600	UTGIFTER OG GODTGJØRELSER FOR REISER, D	0	600	1 200	-600	1 747	1 200
11704	TRANSPORTUTGIFTER	1 095	2 500	5 000	-1 405	0	10 000
12002	DATAUTSTYR/KJØP PROGRAMVARE	0	7 000	14 000	-7 000	0	1 000
12701	KONSULENTTJENESTER	163 727	37 500	75 000	126 227	321 463	5 000
12703	SEKRETARIATTJENESTER	0	95 000	190 000	-95 000	185 000	185 000
12704	REVISJON	53 569	0	570 000	53 569	249 710	644 153
14290	MVA-UTG.KOMP.BERETTIGET	62 705	0	0	62 705	138 135	0
17290	MVA-KOMPENSASJON DRIFT	-62 705	0	0	-62 705	-138 135	0
	SUM	265 284	192 127	957 136	73 157	870 134	956 513

Budsjett for kontrollarbeidet for 2024 med økonomiplan 2025 - 2027

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

04.09.2023

Saknr

26/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/100 - 12

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget vedtar forslag til budsjett for kontrollarbeidet i 2024 med en ramme på kr 1 049 650. Kontrollutvalget ber om at budsjettforslaget følger formannskapets innstilling til årsbudsjettet for 2024 til behandling i kommunestyret.

Vedlegg

Kontrollutvalgets budsjett med økonomiplan Tynset 2024

Saksopplysninger

I henhold til forskrift om kontrollutvalg skal utvalget utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme skal følge formannskapets budsjettinnstilling til kommunestyret, jf. kommuneloven § 14-3 tredje ledd og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2. Kommunedirektøren har ikke uttalelsesrett når det gjelder kontrollutvalgets budsjettforslag i henhold til Kommunaldepartementets tolkningsuttalelse for kommunelovens § 23-5: Om kommunedirektørens uttalelsesrett, av den 27.10.2020. K

Kontrollutvalgets budsjett inneholder utgiftene til selve driften av utvalget, samt utgiftene knyttet til kjøp av sekretariatstjenester og revisjonstjeneste.

Budsjett med økonomiplan er utarbeidet ut fra til følgende retningslinjer/prinsipper for budsjettet til kontrollutvalget:

- Valgt løsning for tjenester som er satt ut på anbud er førende for kostandene til disse tjenestene.
- Budsjettøkningen kan sees på som et gjennomsnitt gjennom 4-årsperioden, og gjennomsnittet skal ikke overstige 5,1% i kommende fireårsperiode.
- Det utarbeides retningslinjer for hvilke typer kurs utvalgsmedlemmene kan delta på. Alle skal kunne delta på NKRF sitt kurs det første året, og deretter kan halvparten av utvalget delta. Det bør også være rom for lokale kurs og aktuelle digitale kurs.
- Norm for antall timer til forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll gjennom fire-årsperioden brukes av kommuner med revisjonsavtaler gjennom IKS (eier). Røros kommune har 340 timer pr år til risiko- og vesentlighetsvurdering, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll i perioden 2020-2023. Dette legges til grunn for Tynset.
- Kontrollutvalget har abonnementet på Kommunal Rapport for å kunne følge med på aktuelle saker rundt om i landet.

Budsjettet dekker tre typer utgifter:

- Godtgjøring til kontrollutvalgets medlemmer
- Kontrollutvalgets egen drift
- Kjøp av tjenester fra Konsek Trøndelag IKS og Revisjon Midt-Norge SA

Godtgjørelse til kontrollutvalgets medlemmer

Budsjettet bygger på gjeldende reglement for godtgjørelse til folkevalgte i Tynset kommune, og kommunen har vedtatt at det er 5 medlemmer i kontrollutvalget. I tråd med gjeldende avtale mellom Tynset kommune og Konsek Trøndelag IKS er det tatt høyde for 6 kontrollutvalgsmøter i løpet av 2023. Det er også avsatt beløp for tapt arbeidsfortjeneste og innbetaling av arbeidsgiveravgift, men det er usikkerhet knyttet til dette med nytt utvalg.

Drift av kontrollutvalget

De største utgiftene til drift av kontrollutvalget knytter seg til kurs og opplæring, og reising i den forbindelse. Det er nye folkevalgte og de vil ha et stort behov for opplæring i starten av perioden, og det er derfor lagt inn en økning budsjettet fra 2023 i henhold til retningslinjene for budsjettet.

Kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester

Kontrollutvalget vil bruke endel tid på anbudsutsettelse i 2024, noe som gjenspeiler et økt behov for sekretariatstjenesten. Videre er det beregnet kr 150 000 ved bruk av Abakus AS til anbudsutsettelse. For de øvrige tjenestene er det lagt opp til noe prisstigning i henhold til avtale. Det er behov for noe mindre bruk av øvrige revisjonstjenester siden det planlegges å gjennomføre en risiko og vesentlighetsvurdering som grunnlag for planarbeidet i 2024.

Konklusjon

Sekretariatet foreslår en budsjetttramme på kr 1 049 650 for 2024. Beløpet inkluderer kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester. Sekretariatet anser dette for å være en nøktern budsjettering, og mener det gir et realistisk bilde av forventede utgifter til kontrollutvalgets virksomhet i kommende år.

Budsjett med økonomiplan 2024 - 2027
Kontrollutvalgets forslag til budsjett i sak 27/23

Konto (T)	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Kommentar B-forslag 2024 (mindre justeringer kommenteres ikke)
MØTEGODTGJ. FOLKEVALGTE	22 663	21 500	30 000	25 000	25 000	25 000	4 K-medlemmer 6 møter a kr. 1064 pr møte + opplæring varamedl
GODTGJ. KONTR.UTV. LEDER	17 520	20 000	22 000	22 000	22 000	22 000	1,9 % av Stortingsrepr. Lønn, jf. k-styrets vedtak, sak 32/13
TAPT ARB.FORTJ. FOLKEVALGTE	24 638	20 000	30 000	30 000	30 000	30 000	Beregnet ut fra 6 møter
ARBEIDSGIVERAVGIFT	4 166	3 600	4 000	4 000	4 000	4 000	6,4% av godtgjøringer, avrundet
AVISER OG TIDSSKRIFTER	28 650	16 500	19 950	20 000	20 000	20 000	Abonnement Komm. rapport
BEVERTNING/HUSLEIE	2 375	5 000	6 000	5 000	5 000	5 000	1200 kr pr møte
OPPLÆRING/KURS/MØTER div	11 926	15 000	70 000	50 000	20 000	15 000	1 større kurs pr pers, kontrollutvaøgslederskole og regionle samlinger I nytt år, deretter mikndre kurs
KM.GODTGJ.KOSTGODTGJ.	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	Anslag
TRANSPORT- OG SKYSSUTG.	2 023	5 000	15 000	10 000	5 000	5 000	Anslag
KONTINGENTER	-						Ingen medlemsskap
DATAUTSTYR/KJØP PROGRAM	-	14 000	1 500	1 500	1 500	1 500	Ipad og programoppdatering
SEKRETARIATSTJENESTER	185 000	190 000	220 000	220 000	220 000	220 000	Flere timer i 2024 pga arbeid med anbud
KONSULENTTJEN. KOMM SELSK.		75 000	150 000	5 000	5 000	5 000	Nytt anbud sekretariatstjenesteog revisjon trer ikraft 2025
REGNSKAPSREVISJON	249 710	280 000	280 000	285 000	285 000	285 000	I henhold til anbud
ØVRIGE REVISJONSTJENESTER	321 462	290 000	200 000	250 000	390 000	300 000	2024: Risiko og vesentlighetsanalyse for planarbeid
	871 333	kr 956 800	kr 1 049 650	928 700	kr 1 033 700	kr 938 700	
Vekst/red i % målt mot budsj							
			9,70 %	-2,94 %	7,44 %	-1,93 %	3,07 %

Stortingsrepr. lønn pr 01.05.23 kr 1 107 190

Oppfølging av virksomhetsbesøk hos psykisk helsetjeneste

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

04.09.2023

Saknr

27/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/101 - 9

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget hadde i sak 14/23 den 21.mars 2023 et virksomhetsbesøk hos psykisk helsetjeneste. Utvalget vedtok at de ønsket å gjennomføre en oppfølging av virksomhetsbesøket innen utgangen av september 2023, for å høre om utviklingen av tjenestetilbudet. Det vises til saken og møteprotokollen for ytterligere opplysninger.

Sekretariatet har hatt en dialog med helse- og omsorgssjef, og vi har kommet frem til at leder for virksomhetsområdet Toril Nyhus, vil møte for å orientere utvalget. Det er bedt om at hun orienterer om:

- hvordan tjenesten jobber med arbeidsmiljøet og hvordan rutiner og prosess har vært for dette.
- hvordan tjenestetilbudet ytes i forhold til behovet
- hvordan det jobbes med ansattes medvirkning om tjenesteutviklingen

Det vil også bli orientert om utviklingen av samarbeidsarenaer mellom kommunen og BUP (Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk Tynset) og kommunen og DPS (Distriktpsikiatrisenter Tynset) i spesialisthelsetjenesten.

Det er satt av inntil 1 time til orienteringen, og det legges opp til en dialogbasert orientering med muligheter for spørsmål.

Saksvurdering

Kontrollutvalget har ansvaret for egenkontrollen til kommunestyret og skal bl.a. følge med på om kommunen har gode systemer og rutiner for sitt arbeid. Hensikten med arbeidet er å bidra til læring og forbedring.

Kontrollutvalget må utøve sitt kontrollperspektiv og gjennom orienteringen få klarhet i om det er gode system og rutiner for å utvikle tjenesten.

Orientering om barnevernstjenesten i Nord-Østerdal

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

04.09.2023

Saknr

28/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/109 - 9

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Vedlegg

Plan for orientering om barnevernstjenesten

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har bedt om en orientering fra barnevernstjenesten i Nord-Østerdal.

Barnevernstjenesten er et administrativt vertskommunesamarbeid etter kommunelovens § 20-2 mellom Alvdal, Rendalen, Folldal, Tynset og Tolga kommune. Tynset kommune er vertskommune, og i denne samarbeidsformen er det bare kontrollutvalget i vertskommunen som kan foreta kontroll. På denne bakgrunn har Tynset kontrollutvalg bedt om en orientering fra barnevernstjenesten og kontrollutvalgene i samarbeidet er invitert til å delta.

Orienteringen er å betrakte som et virksomhetsbesøk hvor hensikten er å bli bedre kjent med den kommunale virksomheten. Intensjonen er at også de ansatte i kommunen skal bli kjent med kontrollutvalgets arbeid. I henhold til vedlagte plan for virksomhetsbesøket er bedt om en generell informasjon om driften av tjenesten og hvordan:

1. ny oppvekstreform og ny praksis implementeres og utøves
2. samhandlingen med eierkommunene gjennomføres
3. samarbeidet mellom barnehage, skole, PPT, helsestasjon og skolehelsetjenesten skjer og hvilke samarbeidsfora som er etablert

Kontrollutvalgets rolle er å legge til grunn et overordnet kontrollperspektiv. Det legges opp til en åpen og uformell dialog som styres av kontrollutvalgets leder. Det er bedt om at barnevernets presentasjon oversendes utvalget etter møtet, slik at den kan legges ved protokollen.

Plan for orientering til kontrollutvalgene i Tynset, Tolga, Alvdal, Rendalen og Folldal om barneverntjenesten

Mandag 4.september 2023, kl. 13:00 – 14:30 i kommunestyresalen

Deltakere:

Barneverntjenesten: Kirsti Juvestad Sommerstad, leder
Wenche Brohaug, barnevernkonsulent

Kontrollutvalgene i

Nord-Østerdal: Tynset, Alvdal, Folldal Rendalen og Tolga kontrollutvalg.
Det er 5 medlemmer i hvert utvalg.

Sekretariat for

kontrollutvalget: Ragnhild Aashaug, Konsek Trøndelag IKS for Tynset og Folldal
Torill Bakken, Konsek Trøndelag IKS for Alvdal og Tolga
Audun Holte, Rådhuset Vingelen for Rendalen

Tema:

Det ønskes en generell informasjon om driften av tjenesten og hvordan:

- a. ny oppvekstreform og ny praksis implementeres og utøves
- b. samhandlingen med eierkommunene gjennomføres
- c. samarbeidet mellom barnehage, skole, PPT, helsestasjon og skolehelsetjenesten skjer og hvilke samarbeidsfora som er etablert

Det legges opp til en åpen og uformell dialog der utvalget løpende kan stille spørsmål underveis.

Tidsplan:

13:30 – 13:40	Presentasjon av kontrollutvalgene og deltagere fra virksomheten
13:40 – 14:40	Orientering og mulighet for spørsmål med utgangspunkt i valgt tema
14:40 – 15:00	Runde rundt bordet – oppsummering.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

04.09.2023

Saknr

29/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/298 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Melding om politisk vedtak - Årsregnskap og årsberetning 2022

Arbeidstilsynets rapport NAV Tynset

Rapport egenvurdering 2022 - tjenestene økonomisk stønad og opplysning råd og veiledning til unge mellom 17 og 23 år

Tilsynsrapport Tronstua nov 2022

Innbyggere kan ikke kreve at kontrollutvalget behandler en sak

Kontrollutvalget er verken klageinstans eller domstol

Kommunikasjonsstrategi kontrollutvalg 2023 - 2027

Saksopplysninger

Følgende referatsaker legges frem i møtet:

1. Kommunestyret har i møte 22.06.2023 vedtatt årsregnskap og årsmelding i sak 49/23 med følgende vedtak:
Kommunestyret vedtar årsberetningen 2022 for Tynset kommune.
Kommunestyret vedtar årsregnskapet 2022 for Tynset kommune.
I tråd med forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv, er mindreforbruket på 10,6 millioner blitt disponert ved regnskapsavslutning. Disponeringen er gjort ved at 7,6 millioner er overført til disposisjonsfondet (i tillegg til budsjettet avsetning på 4,9 millioner) og kr 3,0 millioner til «bassengfond». Overføringen til bassengfondet utgjør 20 % av justert netto driftsresultat (netto driftsresultat justert for netto avsetning til eller bruk av bundne fond). Dette er i tråd med tidligere kommunestyrevedtak.
2. Sekretariatet har hatt et møte med kommunedirektøren for samhandlingen mellom sekretariatet og overgangen til nytt kontrollutvalg. Det gis informasjon i møtet om saker som ble tatt opp.
3. Ut fra kontrollutvalgets vedtak i fjor i sak 33/22, 34/22 og 35/22 den 30.august 2022 bes Abakus om å klargjøre ny runde med opsjon for sekretariat, regnskapsrevisjon og øvrige revisjonstjenester.
4. Arbeidstilsynet har hatt tilsyn hos NAV Nord-Østerdal. Hensikten med tilsynet var å kontrollere og bidra til at virksomheten arbeider systematisk med helse, miljø og sikkerhet for å forebygge at arbeidstakerne får arbeidsrelaterte psykiske plager og muskel- og skjelettplager. Tilsynet ble gjennomført den 14.juni og er ikke avsluttet.
5. Statsforvalteren i Innlandet har gjennomført et tilsyn hos NAV-kontorene i Innlandet med tema "Sosiale tjenester til unge". Barn og unge er et av satsningsområdene hos Statsforvalteren i Innlandet. Det ble gjennomført i 2022 som et egenvurderingstilsyn med sosiale tjenester til unge, mellom 17 og 23 år. De sosiale tjenestene som ble vurdert, var tjenestene opplysning, råd og veiledning og økonomisk stønad. Kontrollutvalget kan be om en orientering for hva som ble resultatet av NAV-Nord-Østerdal sin vurdering.
6. Tilsyn med driften i Tronstua barnehage - om barnehagen driftes i samsvar med barnehageloven. Tema var kapittel VI Personalet, §§ 24-28, med forskrift og kapittel VIII Psykososialt barnehagemiljø, §§ 41-43, med forskrift.

Tilsynsmyndigheten konkluderer med at Tronstua barnehage oppfyller kravene i barnehagelovens §§ 24-28, samt 41,42 og 43.

7. Bernt svarer - Innbyggere kan ikke kreve at kontrollutvalget behandler en sak. En artikkel fra Kommunal Rapport av den 3.juli 2022 om henvendelse til kontrollutvalget og klage på kontrollutvalget vedtak.
8. Kontrollutvalget er hverken klageinstans eller domstol. En artikkel om forhold kontrollutvalget kan ta opp fra Kommunal Rapport den 24. juni 2023.
9. Utkast kommunikasjonsstrategi
Kontrollutvalget vedtok i sak 12/22 den 4.april 2022 at det bl.a. skulle utarbeides en kommunikasjonsstrategi. Dette har ikke blitt prioritert p.g.a. kapasiteten, men sekretariatet har laget et utkast som kontrollutvalget kan gi tilbakemelding på. Det legges opp til at strategien vedtas av nytt utvalg.

Konsek Trøndelag Iks
Postboks 2564
7735 Steinkjer

Vår ref.
23/10485 - 4

Deres ref.

Saksbehandler
Tone Bergfall

Dato
23.06.2023

Årsregnskap/årsberetning 2022

Kommunestyret har i møte 22.06.2023 fattet følgende vedtak 49/23

Kommunestyret vedtar årsberetningen 2022 for Tynset kommune.

Kommunestyret vedtar årsregnskapet 2022 for Tynset kommune.

I tråd med forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv, er mindreforbruket på 10,6 millioner blitt disponert ved regnskapsavslutning. Disponeringen er gjort ved at 7,6 millioner er overført til disposisjonsfondet (i tillegg til budsjettert avsetning på 4,9 millioner) og kr 3,0 millioner til «bassengfond». Overføringen til bassengfondet utgjør 20 % av justert netto driftsresultat (netto driftsresultat justert for netto avsetning til eller bruk av bundne fond). Dette er i tråd med tidligere kommunestyrevedtak.

Med hilsen

Tone Bergfall
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til:
Geir Schjølberg
Vigdís Vestby

Vedlegg:
Årsregnskap Tynset kommune 2022 endelig
Årsberetning 2022 Tynset kommune endelig

Mottakere:
KPMG
Statsforvalteren I Innlandet   Postboks 987   2604   Lillehammer

Saksframlegg

Vår ref.: 23/10485 - 3	Dato: 06.06.2023	Saksbehandler: Geir Schjøberg
Behandling av saken:		
Saksnr. 49/23	Utvalg Kommunestyret	Møtedato 22.06.2023

Årsregnskap/årsberetning 2022

Kortversjon av saken:

Samlet sett viser regnskapet 2022 for Tynset kommune et mindreforbruk på kr 10,6 millioner. Brutto driftsresultat er på kr 13,2 millioner, en nedgang på kr 9,0 millioner fra kr 22,2 millioner i 2021. Netto driftsresultat er på kr 8,3 millioner, en nedgang på 8,5 millioner fra kr 16,8 millioner i 2021. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter er på 1,2 % for 2022. Det er imidlertid svakheter knyttet til å bruke netto driftsresultat som en indikator for underliggende drift for et enkelt år. Dette som følge av at indikatoren ikke tar høyde for tidsavgrensningposter (avsetning til og bruk av bundne driftsfond). Tynset kommune har i 2022 fått tilskudd hvor inntektsføringen har skjedd i 2022, mens kostnadene ikke vil påløpe før i etterfølgende perioder. Disse midlene er satt av til bundne driftsfond. På samme måte er det også brukt av tidligere års avsetninger i 2022. Et mer relevant nøkkeltal vil dermed vært netto driftsresultat korrigert for netto avsetning til eller bruk av bundne fond. Tynset kommune har en netto bruk av bundne driftsfond på kr 8,8 millioner i 2022. Korrigert netto driftsresultat er dermed på kr 17,2 millioner, eller 2,4 % av brutto driftsinntekter. Korrigert netto driftsresultat for Tynset i 2021 var 11,0 mill. kroner, eller 1,6 % av brutto driftsinntekter.

Disponeringen er gjort ved at 12,5 millioner (inkl budsjettert avsetning på 4,9 millioner) er overført til disposisjonsfondet og kr 3,0 millioner til «bassengfond».

Kommunedirektøren innstiller til formannskapet som innstiller til kommunestyret.

Vedlegg

Årsregnskap Tynset kommune 2022 endelig	06.06.2023
Årsberetning 2022 Tynset kommune endelig	06.06.2023
TK Revisjonsberetning 2022	06.06.2023
Kontrollutvalgets uttalelse 2022	06.06.2023
Kontrollutvalgets behandling 2022	06.06.2023

Melding om vedtak sendes til:

Konsek Trøndelag IKS

KPMG AS
Regnskapsleder
Økonomisjef
Statsforvalteren i Innlandet

Saksopplysninger:

Kravene til avlegging av kommunale årsregnskap og årsberetning er regulert i kommunelovens bestemmelser:

§ 14-6. Årsregnskap og bokføring

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide følgende årsregnskap:

- a. regnskap for kommunekassen eller fylkeskommunekassen*
- b. regnskap for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak*
- c. regnskap for annen virksomhet som er en del av kommunen eller fylkeskommunen som rettssubjekt, og som skal ha eget regnskap i medhold av lov eller forskrift*
- d. samlet regnskap for kommunen eller fylkeskommunen som juridisk enhet.*

Årsregnskapene skal bestå av et driftsregnskap og et investeringsregnskap. Driftsregnskapet og investeringsregnskapet skal deles inn og stilles opp på samme måte som årsbudsjettet.

Årsregnskapene skal også bestå av et balanseregnskap og noteopplysninger.

Årsregnskapene skal utarbeides i samsvar med følgende grunnleggende regnskapsprinsipper:

- a. All tilgang på og bruk av midler i året skal framgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.*
- b. All tilgang på og bruk av midler skal regnskapsføres brutto.*
- c. Alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes.*
- d. Hvis størrelsen på et beløp er usikkert, brukes beste estimat.*

Årsregnskapene skal føres i samsvar med god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsopplysninger skal bokføres, spesifiseres, dokumenteres og oppbevares i samsvar med bokføringsloven §§ 3 til 14.

Årsregnskapene skal avlegges senest 22. februar.

Departementet kan gi forskrift om årsregnskapene, regnskapsføringen, regnskapsavslutningen og bokføringen og unntak fra denne paragrafen.

§ 14-7. Årsberetning

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens eller fylkeskommunens samlede virksomhet. Det skal også utarbeides en egen årsberetning for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.

Årsberetningene skal redegjøre for

- a. forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid*
- b. vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene*
- c. virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne*
- d. tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard*
- e. den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling*
- f. hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.*

Årsberetningene skal avgis senest 31. mars.

I tillegg regulerer § 4-1 til § 4-6 i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv, blant annet disponeringen av et regnskapsmessig mindreforbruk.

Årsregnskapet og årsberetning er omfattende dokumenter som gir mye informasjon omkring kommunens økonomi og tjenesteproduksjon. Dokumentene bør leses i sammenheng med hverandre for å gi den nødvendige innsikten. Kommunedirektørens kommentarer i årsberetningen gir et sammendrag av siste års aktiviteter og en pekepinn på hvilke utfordringer kommunen står ovenfor fremover. Den økonomiske analysen viser nøkkeltall og utvikling av økonomien over tid. Tabeller for KOSTRA-tall viser utvikling over tid for kommunen, samt sammenligner tall for kommunen mot KOSTRA-gruppen og fylket/landet.

Tjenesteområdenes rapporter i årsberetningen beskriver, organisering, måloppnåelse, økonomisk resultat og tjenesteproduksjon i året.

Kontrollutvalget og KPMG (revisor) har avgitt sin uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen. Disse ligger vedlagt saken.

Saksvurdering:

Når det gjelder vurderinger av regnskapet og den økonomiske utviklingen i året, henvises det i all hovedsak til årsregnskapet og årsberetningen som gir omfattende redegjørelser for kommunens økonomiske situasjon.

Driftsregnskapet

Samlet sett viser regnskapet 2022 for Tynset kommune et mindreforbruk på kr 10,6 millioner. Brutto driftsresultat er på kr 13,2 millioner, en nedgang på kr 9,0 millioner fra kr 22,2 millioner i 2021. Netto driftsresultat er på kr 8,3 millioner, en nedgang på 8,5 millioner fra kr 16,8 millioner i 2021. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter er på 1,2 % for 2022. Gjennomsnittlig resultat for hele landet er på 3,0%.

Det er imidlertid svakheter knyttet til å bruke netto driftsresultat som en indikator for underliggende drift for et enkelt år. Dette som følge av at indikatoren ikke tar høyde for tidsavgrensningsposter (avsetning til og bruk av bundne driftsfond). Tynset kommune har i 2022 fått tilskudd hvor inntektsføringen har skjedd i 2022, mens kostnadene ikke vil påløpe før i etterfølgende perioder. Disse midlene er satt av til bundne driftsfond. På samme måte er det også brukt av tidligere års avsetninger i 2022. Et mer relevant nøkkeltal vil dermed vært netto driftsresultat korrigert for netto avsetning til eller bruk av bundne fond. Tynset kommune har en netto bruk av bundne driftsfond på kr 8,8 millioner i 2022. Korrigert netto driftsresultat er dermed på kr 17,2 millioner, eller 2,4 % av brutto driftsinntekter. Korrigert netto driftsresultat for Tynset i 2021 var 11,0 mill. kroner, eller 1,6 % av brutto driftsinntekter. Vi får imidlertid ikke sammenlignet disse tallene med landet, da vi ikke har tall for driftsresultat justert for tidsavgrensningsposter.

Regnskapet viser at tjenesteområdene samlet sett har et merforbruk på kr 32,1 millioner. Til sammenligning viste tjenesteområdenes regnskaper for 2020 et samlet mindreforbruk på kr 23,2 millioner. Det er betydelige variasjoner mellom tjenesteområdene. Størst utfordringer ser man fortsatt innen helse- og omsorgssektoren med et totalt merforbruk på 14,6 millioner kroner (15,8 millioner i 2021). Se side 15-16 i årsberetning for ytterligere forklaring.

Koronapandemien har hatt mindre effekt på merforbruket i 2022 enn i 2021. 2,8 millioner av det totale merforbruket på tjenesteområdene er direkte henført til pandemien. Det er imidlertid en vanskelig øvelse å spesifisere dette nøyaktig, og ekstraavgiftene er trolig reelt sett noe høyere enn dette. Samtidig må det sies at kompensasjonsordningene også i 2022 har vært gode, og Tynset kommune ble i 2022 tilført 6,8 millioner i ekstra rammetilskudd som kompensasjon.

Merforbruket relatert til flyktningesituasjonen summerer seg til 7,2 millioner kroner, mens merinntekten på statstilskudd til flyktninger var på 15,8 millioner. Dette skyldes at budsjettet ble satt ut fra et mottak av 10 flyktninger gjennom året, mens vi pga situasjonen i Ukraina havnet på 86. Her er det verdt å bemerke at inntektene i stor grad kommer tidligere enn kostnadene på dette området, og det er viktig for å kommunen å planlegge ut fra å sette av midler for fremtidige kostnader her (opplæring, helse, NAV, etc).

Kommunens øvrige inntekter ble også betydelig høyere enn budsjettet i 2022. Totalt ga fellesområdet en merinntekt på 42,7 millioner kroner. Størst merinntekt (sett bort fra flyktningetilskudd) var det på statlig rammetilskudd, som ga 14,5 millioner i merinntekt (inkl kr 6,8 millioner som covid-kompensasjon). Skatt på inntekt og formue ga også en merinntekt på 13,5 millioner.

I sum ga dette et totalt mindreforbruk på 10,6 millioner kroner.

Disponering av mindreforbruk

I tråd med forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv, er mindreforbruket på 10,6 millioner blitt disponert ved regnskapsavslutning. Disponeringen er gjort ved at 7,6 millioner er overført til disposisjonsfondet (i tillegg til budsjettet avsetning på 4,9 millioner) og kr 3,0 millioner til «bassengfond». Overføringen til bassengfondet utgjør 20 % av justert netto driftsresultat (netto driftsresultat justert for netto avsetning til eller bruk av bundne fond). Dette er i tråd med tidligere kommunestyrevedtak.

Formannskapetets behandling

Formannskapet behandlet årsregnskap/årsberetning 2022 i sak 35/23, dato 25.05.23.

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt, med tillegg av avsnitt om disponering av mindreforbruket.

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø:

I den forstand at kommunen i løpet av et år forbruker store ressurser til drift og investering, er det opplagt at klima og miljø påvirkes gjennom utslipp og fysisk påvirkning av miljøet. Dette som følge av vår egen produksjon av varer og tjenester samt kjøp av varer og tjenester. Å minimalisere denne påvirkningen gis høyt fokus i den daglige drifta gjennom vektlegging av klima- og miljøaspektet i våre innkjøps- og produksjonsprosesser.

Formannskapetets innstilling:

Kommunestyret vedtar årsberetningen 2022 for Tynset kommune.

Kommunestyret vedtar årsregnskapet 2022 for Tynset kommune.

I tråd med forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv, er mindreforbruket på 10,6 millioner blitt disponert ved regnskapsavslutning. Disponeringen er gjort ved at 7,6 millioner er overført til disposisjonsfondet (i tillegg til budsjettet avsetning på 4,9 millioner) og kr 3,0 millioner til «bassengfond». Overføringen til bassengfondet utgjør 20 % av justert netto driftsresultat (netto driftsresultat justert for netto avsetning til eller bruk av bundne fond). Dette er i tråd med tidligere kommunestyrevedtak.

Kommunestyret 22.06.2023

Behandling

Votering nr 1 - Votering over Formannskapetets innstilling

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 26 stemmer (100%) - Ap 6, H 2, MDG 1, PP 1, Sp 14, SV 2

Mot: 0 stemmer (0%)

Vedtak

Kommunestyret vedtar årsberetningen 2022 for Tynset kommune.

Kommunestyret vedtar årsregnskapet 2022 for Tynset kommune.

I tråd med forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv, er mindreforbruket på 10,6 millioner blitt disponert ved regnskapsavslutning. Disponeringen er gjort ved at 7,6 millioner er overført til disposisjonsfondet (i tillegg til budsjettert avsetning på 4,9 millioner) og kr 3,0 millioner til «bassengfond». Overføringen til bassengfondet utgjør 20 % av justert netto driftsresultat (netto driftsresultat justert for netto avsetning til eller bruk av bundne fond). Dette er i tråd med tidligere kommunestyrevedtak.

TYNSET KOMMUNE
Att.: Kommunedirektør
Torvgata 1
2500 TYNSET

Orgnr 940837685

Tilsynsrapport for TYNSET KOMMUNE org.nr. 940837685

Vi viser til tilsyn med NAV TYNSET org.nr. 974570165 (underenhet)

Sted:	2500 TYNSET, 2500 TYNSET
Når:	14.06.2023
Til stede fra dere:	Synnøve Narjord (NAV-leder), Inga-Lill P. Bekkevold (Personalsjef), Jan-Thor Ø. Martinsen (tillitsvalgt), Elin Klafstadbakken (Team-leder), Torgeir Ryen (verneombud) og Merete Granrud (tillitsvalgt)
Til stede fra Arbeidstilsynet:	Cathrine Louise Holme (seniorinspektør) og Cathrine Rebo (seniorinspektør)

I tilsynet fant vi forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Her er en oversikt over Arbeidstilsynets reaksjoner i saken.

#	Reaksjon	Status	Frist
1	Pålegg - Omstilling - kartlegging, risikovurdering og tiltak	Varslet	31.10.2023
2	Pålegg - Vold, trusler om vold og uheldige belastninger - kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan	Varslet	31.10.2023
3	Pålegg - Vold og trussel om vold - opplæring	Varslet	31.10.2023
4	Pålegg - Vold og trusler - rutiner	Varslet	31.10.2023
5	Pålegg - Arbeidsmiljøutvalg - oppgaver	Varslet	31.10.2023

6	Pålegg - Samordning - HMS-arbeid - skriftlig avtale	Varslet	31.10.2023
7	Pålegg - Bedriftshelsetjeneste - bistand til påleggsgjennomføring	Varslet	31.10.2023
8	Pålegg - Bedriftshelsetjeneste - plan for bistand	Varslet	31.10.2023

Forklaring til kolonnen «status»

Varslet: Betyr at dere har mulighet til å kommentere eller gi opplysninger vi bør vurdere, før vi fattet et vedtak. Fristen for å gi slike kommentarer finner dere lenger nede i brevet.

Oppsummering av tilsynet

Hensikten med tilsynet var å kontrollere og bidra til at virksomheten arbeider systematisk med helse, miljø og sikkerhet for å forebygge at arbeidstakerne får arbeidsrelaterte psykiske plager og muskel- og skjelettplager.

Arbeidstilsynet mottok dokumentasjon før tilsynet, ref. tilbakemeldinger av 15.5.23. Tilsynet ble gjennomført som et møte i virksomhetens lokaler med ledelse, verneombud og tillitsvalgte, samt et gruppeintervju med et utvalg arbeidstakere.

Tilsynsrapporten er basert på opplysninger som fremkom i møtene og den skriftlige dokumentasjonen.

Om virksomheten;

NAV Tynset er vertskommune for NAV kontorer i Tynset, Folldal, Renndalen, Tolga og Alvdal kommuner. Avtale om vertskommunesamarbeid ble inngått i 2018.

Det er 22 ansatte ved NAV Tynset, fordelt på kommunale og statlige ansatte. Det er valgt verneombud blant de kommunale ansatte. NAV-leder har delegert ansvar for HMS-arbeidet i begge styringslinjer, og har gjennomført lovpålagt HMS-opplæring.

NAV-leder samarbeider med verneombud, tillitsvalgte og øvrige ansatte, og det gjennomføres faste møter i MBA hver annen uke. I tillegg gjennomføres regelmessige personalmøter hvor MS kan være et av flere tema.

Systematisk HMS-arbeid;

Det fremkom at ansatte opplever meningsfulle arbeidsoppgaver med god kollega - lederstøtte. Å gjøre en forskjell for andre fremheves som en viktig faktor i arbeidet.

Det fremkom dog at det er store utfordringer i arbeidsmiljøet ved NAV Tynset, og at ansatte får helseplager og blir syke av jobben. Eksponering for helserisiko har pågått over tid, og det opplyses at det har eskalert den senere tid.

Det er etablerte systemer og rutiner for rapportering av avvik, ansatte har mottatt informasjon og opplæring i bruk av systemet. Det opplyses at det meldes få HMS-avvik fra ansatte.

NAV-leder har i samarbeid med verneombud og tillitsvalgte har langt på vei gjennomført en sårbarhets og sikkerhetsanalyse av faktorer ved arbeidet som kan gi psykiske og fysiske plager, herunder også situasjoner der ansatte kan oppleve vold og trusler i forbindelse med jobben. Analysen viser at på tross av tiltak vurderes restrisiko som ikke akseptabel.

Arbeidstilsynet viser til at arbeidsgiver har plikt til å organisere arbeidsoppgavene på en slik måte at ansatte unngår arbeidsrelaterte helseplager i forbindelse med arbeidet. Det er Arbeidstilsynets inntrykk at NAV-leder tilstreber å tilrettelegge for ansatte så langt det går, men at krevende arbeidsoppgaver, store oppgaveporteføljer, tidspress og ressursmangel gjør det krevende å få til systematisk HMS-arbeid.

Med tanke på virksomhetens art og omfang, vil dette kunne gi alvorlige arbeidsmiljø- og helsekonsekvenser for ansatte ved NAV Tynset.

Varsel om pålegg

Dette er et varsel om at Arbeidstilsynet kommer til å gi TYNSET KOMMUNE pålegg om å rette opp forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Før vi vedtar pålegg, har dere rett til å kommentere saken.

Gi oss skriftlig tilbakemelding innen 31.08.2023 hvis dere mener at beskrivelsen nedenfor ikke er korrekt, eller hvis dere har kommentarer til de påleggene vi varsler og de fristene vi har satt. Etter denne datoen kan vi vedta pålegg.

[Send oss tilbakemeldingen via eDialog](#). Oppgi referansenummer 2022/39970.

#1 Pålegg - Omstilling - kartlegging, risikovurdering og tiltak

Arbeidsgiver skal kartlegge og risikovurdere hvorvidt pågående eller planlagte endringer medfører negative konsekvenser for arbeidstakernes arbeidsmiljø og helse. På bakgrunn av dette må det iverksettes nødvendige tiltak for å forebygge at arbeidstakerne ikke utsettes for uheldige fysiske eller psykiske belastninger, og slik at sikkerhetshensyn ivaretas. Dette skal gjøres i samarbeid med verneombud/ansattes representant.

Innen 31.10.2023 må dere sende oss:

- Kopi av kartlegging og risikovurdering av pågående endring knyttet til vertskommunesamarbeidet
- Kopi av plan med beskrivelse av hvilke tiltak som er/vil bli iverksatt
- Beskrivelse av hvordan ledere har medvirket, herunder også oversikt på hvilke ledernivåer som har deltatt
- Beskrivelse av hvordan verneombudene og tillitsvalgte har medvirket og blitt tatt med på råd
- Beskrivelse av hvordan øvrige ansatte har medvirket og blitt tatt med på råd

Dette står i regelverket:

Arbeidsgiver skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risikoforholdene i virksomheten, utarbeide planer og iverksette tiltak for å redusere risikoen.

Dette skal gjentas regelmessig og foretas i samarbeid med arbeidstakerne eller deres representanter. Kartlegging, risikovurdering og tiltak som utløses av risikovurderinger, skal dokumenteres i den form og omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktivitet, risikoforhold og størrelse og oppbevares slik at opplysningene kan anvendes på et senere tidspunkt.

Dette har vi funnet hos dere:

Det er avdekket betydelige utfordringer i arbeidsmiljøet og med belastningsslitassjer som etter Arbeidstilsynets vurdering er klart sykdomsfremkallende. Arbeidstilsynet finner lite systematikk i HMS-arbeidet knyttet til forholdene ved NAV Tynset, og det i seg selv vurderer vi som alvorlig.

Ansatte og enhetsleder forteller om høy arbeidsbelastning og for lite tid til å utføre oppgavene, arbeidsdager som ikke strekker til og en arbeidshverdag som går utover familie og fritid. Det er mange brukere og store oppgaveporteføljer, og antallet øker, også med bakgrunn i flyktninger som kommer til regionen.

Ressursmangel er kjent ved NAV Tynset, det er for få ansatte ut fra oppgavene som skal leveres, og sykefravær bidrar til en stadig mer presset bemanningssituasjon. Tidkrevende oppgaver gir lite rom for faglig og personlig utvikling. Måten arbeidet er organisert på kan gå utover kvaliteten på tjenestene til brukerne, som igjen er en alvorlig belastningsfaktor for de ansatte.

I forbindelse med omorganiseringen opplever NAV Tynset at kontorlokasjonene er for små, og at det ikke er nok kontorplasser til alle. Det er også avdekket at kontorlokasjonene i vertskommunesamarbeidet ikke tilfredsstiller krav i Sikkerhetsstandarden til NAV, og er også grunnen til kontoret til NAV Follidal er midlertidig stengt. Det opplyses at det er mange uklarheter rundt ombyggingsprosessene, og at det ikke foreligger noen skriftlig plan for ferdigstilling av kontorlokasjonene.

Arbeidstilsynet opplever at leder og ansatte er presset på mange oppgaver, og at organiseringen av arbeidet bidrar til at oppgaver må løses ad-hoc, uten gode forberedelser og med lite tid til forebyggende arbeid.

Arbeidstilsynet vurderer at de arbeidsmiljøutfordringene som ansatte står i har sammenheng med omstillingen som organisering av vertskommunesamarbeidet har medført. Sårbarhets- og sikkerhetsanalysen fra 2022/23 gjenspeiler dette. NAV Tynset er særlig sårbar når HMS-arbeidet handler om å løse utfordringer ad-hoc og reparere følgene som omstillingen har medført for arbeidsmiljøet.

Arbeidstilsynet viser til at det er godt kjent at negative effekter ved omstilling kan være arbeidsrelaterte psykiske plager og utrygghet på grunn av uklare roller, ansvars - og oppgavefordeling, samt uklare forventningskrav og manglende kontroll i arbeidet. Se www.arbeidstilsynet.no/omstilling.

Arbeidstilsynet viser til at arbeidsgiver plikter å kartlegge risiko og vurdere hvilke konsekvenser omstillingen kan få for arbeidsmiljøet. Etter en slik kartlegging og risikovurdering må arbeidsgiver - i samråd med representanter for de tilsette - planlegge og gjennomføre tiltak for å redusere eventuelle uheldige konsekvenser. Med bakgrunn i dette arbeidet kan også arbeidsgivere i samråd med medvirkningsapparatet evaluere prosessen, og iverksette nye tiltak om nødvendig.

Arbeidstilsynet kan ikke se at arbeidsgiver (fra begge styringslinjer) har gjennomført en systematisk kartlegging og risikovurdering av mulige konsekvenser, hverken i forkant eller under pågående omstilling. Det kan heller ikke legges frem HMS-planverk som viser at det er vurdert tiltak som skal

forebygge for uheldige konsekvenser med bakgrunn i omstillingen, og hvor tiltakene er tidfestet og med ansvarlig arbeidsgivernivå.

Av den grunn vurderer Arbeidstilsynet at arbeidsgiver ikke har fulgt opp grunnleggende krav til systematisk HMS-arbeid. Med tanke på virksomhetens art og omfang, vil dette kunne gi alvorlige arbeidsmiljø- og helsekonsekvenser ved NAV Tynset.

Dette er brudd på arbeidsmiljøloven §§ 3-1 første ledd og andre ledd bokstav c og 4-1 andre ledd og forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 7-1.

#2 Pålegg - Vold, trusler om vold og uheldige belastninger - kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan

Arbeidsgiver må forbedre virksomhetens kartlegging og risikovurdering ved arbeidssituasjoner som kan medføre at arbeidstaker blir utsatt for vold, trussel om vold og uheldige belastninger som følge av kontakt med andre. På denne bakgrunn skal arbeidsgiver utarbeide planer og iverksette tiltak for å redusere risikoen. Arbeidsgiver skal gjøre dette i samarbeid med arbeidstakerne, verneombud og tillitsvalgte.

Innen 31.10.2023 må dere sende oss:

- Kopi av kartlegging og risikovurdering av vold og trusler om vold som oppfyller minimumskrav i forskrift
- Oversikt over gjennomførte tiltak og/eller plan med frist for gjennomføring av tiltak
- Beskrivelse av hvordan arbeidstakerne, verneombud og tillitsvalgte har medvirket

Dette står i regelverket:

Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid innebærer at arbeidsgiver skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risikoforholdene i virksomheten, utarbeide planer og iverksette tiltak for å redusere risikoen.

Arbeidstaker skal, så langt det er mulig, beskyttes mot vold, trusler og uheldige belastninger som følge av kontakt med andre.

Gjennomgående krav til kartlegging og risikovurdering

Den som forskriften retter seg mot, jf. [§ 1-3](#), skal sørge for at arbeidsmiljøet i virksomheten blir vurdert ved planleggingen, tilrettelegging og gjennomføringen av arbeidet.

Faktorer som kan påvirke arbeidstakernes fysiske eller psykiske helse og sikkerhet, herunder arbeidstid, skal kartlegges og om nødvendig måles. Det skal tas særskilt hensyn til om arbeidstakere under 18 år skal benyttes i arbeidet, jf. [kapittel 12](#).

På grunnlag av kartleggingen skal risikoen for skade på eller fare for arbeidstakernes helse og sikkerhet vurderes.

Risikovurdering skal gjentas regelmessig, ved endringer som kan ha betydning for risikoforholdene og ved innkjøp av maskiner og utstyr, som kan ha betydning for helse, arbeidsmiljøet og sikkerheten i virksomheten.

Risikovurdering skal foretas i samarbeid med arbeidstakerne og deres representanter.

Kartlegging og risikovurdering, samt planer og tiltak som utløses av risikovurderinger, skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse og oppbevares slik at opplysningene kan anvendes på et senere tidspunkt.

Risikovurdering av fare for å bli utsatt for vold og trussel om vold

Arbeidsgiver skal kartlegge forhold ved arbeidssituasjonen som kan medføre at arbeidstaker blir utsatt for vold og trussel om vold. Ved planlegging, utforming og utførelse av arbeidet skal arbeidsgiver sørge for en enkeltvis og samlet vurdering av forhold som kan innebære fare for å bli utsatt for vold og trussel om vold.

Risikovurderingen skal særlig ta hensyn til:

- arbeidets organisering og tilrettelegging,
- hvor, når og i hvilke situasjoner arbeidstaker kan bli utsatt for vold og trussel om vold,
- alenearbeid,
- arbeidstidens plassering og organisering,
- bemanning,
- kompetanse,
- utforming av arbeidslokalene og tekniske løsninger,
- effekten av iverksatte og planlagte forebyggende tiltak.

Tiltak mot volds- eller trusselsituasjoner

Arbeidsgiver skal iverksette nødvendige tiltak på bakgrunn av de helse- og sikkerhetsrisikoer som fremkommer av risikovurderingen.

Arbeidsgiver skal sørge for at risiko for vold og trussel om vold så langt som mulig fjernes eller reduseres. Ved gjennomføring av tiltak skal det særlig tas hensyn til:

- a. utforming og tilrettelegging av arbeidsplassen og arbeidet som utføres,
- b. systematisk vedlikehold av relevant arbeidsutstyr mv., for eksempel av alarmutstyr der dette brukes,
- c. muligheter for tilkalling av hjelp,
- d. bemanning, herunder bruk av alenearbeid.

Dette har vi funnet hos dere:

Ansatte ved NAV Tynset kan være utsatt for vold og trusler om vold i forbindelse med arbeidet. NAV Tynset har langt på vei kartlagt og risikovurdert flere faktorer ved arbeidet som gir økt risiko.

Under tilsynet ble det opplyst at slitasjebelastningen og stresset ansatte opplever i forbindelse med arbeidet, kan øke risikoen ytterligere for vold og trusler. Det ble opplyst at ansatte opplever at kolleger kan ta større risiko og også bryte med eksisterende sikkerhetsrutiner med bakgrunn i samtidighetskonflikter som oppstår mellom oppgaver og tiden som er til rådighet. Arbeidstilsynet ser ikke at ROS-analysen har fanget opp slike faktorer, ei heller er alenearbeid, lav bemanning, arbeid utenfor kontoret og mulig kompetansemangel blant ansatte vurdert opp mot mulig risiko for vold og trusler.

Arbeidstilsynet finner derfor at det er grunnlag for å stille krav om at arbeidsgiver gjennomfører en systematisk kartlegging og risikovurdering av mulige arbeidssituasjoner og hendelser som kan medføre at arbeidstaker blir utsatt for vold og trussel om vold. Arbeidstilsynet stiller også krav til at arbeidsgiver utarbeider planer med systematiske tiltak som er tuftet på forutgående risikovurdering. Arbeidsgiver skal gjøre dette i samarbeid med arbeidstakerne, verneombud og tillitsvalgte.

Dette er brudd på arbeidsmiljøloven §§ 3-1 andre ledd bokstav c og 4-3 fjerde ledd, forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 7-1 og forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) §§ 23A-1 og 23A-4.

#3 Pålegg - Vold og trussel om vold - opplæring

Arbeidsgiver skal gi arbeidstakerne nødvendig opplæring og øvelse i forebygging og håndtering av vold- og trusselsituasjoner, samt i bruk av eventuelt sikkerhetsutstyr, slik at arbeidstakerne så langt det er mulig, er beskyttet mot vold og trussel om vold. Opplæringen og øvelsen skal gjentas og tilpasses vesentlige endringer i risikovurderingen og ellers når det er nødvendig.

Innen 31.10.2023 må dere sende oss:

- Skriftlig bekreftelse på at opplæring og øvelse er gitt, at opplæring og øvelser gjentas og tilpasses vesentlige endringer i risikovurderingen og ellers når det er nødvendig.
- Oversikt over innholdet i opplæring og øvelse
- Beskrivelse av hvordan arbeidsgiver sikrer fremtidig opplæring og øvelse

Dette står i regelverket:

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstaker gjøres kjent med ulykkes- og helsefarer som kan være forbundet med arbeidet, og at arbeidstaker får den opplæring, øvelse og instruksjon som er nødvendig.

Ved arbeid som kan medføre risiko for å bli utsatt for vold og trussel om vold skal det gis nødvendig opplæring og øvelse i forebygging og håndtering av vold- og trusselsituasjoner, samt bruk av eventuelt sikkerhetsutstyr.

Opplæring og øvelse skal gjentas når det er nødvendig og gis på et språk som arbeidstakerne forstår.

Dette har vi funnet hos dere:

Det fremgår at det er gjennomført opplæring for alle ansatte i aggresjonsdempende kommunikasjon i 2022/23.

Det fremgår videre at det er installert alarmsystem, men at ansatte ikke er kjent med hvilke tiltak som utløses når alarmen går. Det er heller ikke gjennomført andre praktiske sikkerhets- og opplæringsøvelser og som har en relevans for arbeidsmiljøforholdene ved NAV Tynset. Ansatte har dermed ikke den opplæring og øvelse som er nødvendig.

Dette er brudd på arbeidsmiljøloven §§ 3-2 første ledd bokstav a og 4-3 fjerde ledd, forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 8-1 og forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) § 23A-2.

#4 Pålegg - Vold og trusler - rutiner

Arbeidsgiver skal iverksette rutiner for hvordan vold, trusler og andre uheldige belastninger som følge av kontakt med andre skal forebygges, meldes, håndteres og følges opp. Verneombud/ansattes representant skal medvirke i å utarbeide rutinene.

Innen 31.10.2023 må dere sende oss:

- Kopi av rutinen, rutinen må være tilpasset lokale forhold og alle lokasjoner
- Beskrivelse av hvordan rutinene er iverksatt
- Beskrivelse av hvordan verneombud/ansattes representant har medvirket

Dette står i regelverket:

Arbeidstaker skal, så langt det er mulig, beskyttes mot vold, trusler og uheldige belastninger som følge av kontakt med andre.

I virksomheter der vold og trusler er en potensiell fare, skal arbeidsgiver iverksette rutiner for hvordan vold- og trusselsituasjoner skal forebygges, meldes, håndteres og følges opp.

Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.

Dette har vi funnet hos dere:

Det kan dokumenteres en "rutine for forebygging og oppfølging av vold og trusler", rutinen er hentet fra NAVET (nav.no). Rutine beskriver overordnet hvordan NAV-kontorer skal forebygge, håndtere og følge opp voldsepisoder og trusler om vold. Rutinen viser også til at enhetsleder skal få på plass lokale rutiner, og sørge for at alle medarbeidere er kjent med enhetens interne rutiner for å håndtere vold og trusselsituasjoner.

Det fremsto for Arbeidstilsynet at ansatte ikke var kjent med den overordnede rutinen. Det kunne heller ikke fremlegges intern rutine som er tilpasset lokale forhold ved NAV Tynset, slik den overordnede rutinen presiserer.

Dette er brudd på arbeidsmiljøloven §§ 4-3 fjerde ledd og 3-1 første ledd og andre ledd bokstav e og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 7.

#5 Pålegg - Arbeidsmiljøutvalg - oppgaver

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidsmiljøutvalget deltar i planleggingen av verne- og miljøarbeidet i virksomheten og følger utviklingen i spørsmål som angår arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd.

Innen 31.10.2023 må dere sende oss:

- Redegjørelse for om arbeidsmiljøutvalget er kjent med arbeidsmiljøutfordringene på NAV Tynset, herunder beskrivelse av hvilke saker som er behandlet i arbeidsmiljøutvalget
- Kopi av handlingsplan for verne- og miljøarbeidet for ansatte på NAV Tynset
- Kopi av referat fra siste møte i arbeidsmiljøutvalget

- Kopi av referater fra møter i arbeidsmiljøutvalget høsten 2023

Dette står i regelverket:

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidsmiljøutvalget deltar i planleggingen av verne- og miljøarbeidet i virksomheten og følger utviklingen i spørsmål som angår arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd.

Arbeidsmiljøutvalgets hovedoppgave er å medvirke til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, og det har myndighet til å behandle alle saker som gjelder arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd.

Dette har vi funnet hos dere:

Det er avdekket arbeidsmiljøutfordringer ved NAV Tynset som kan gi alvorlige helseplager for ansatte. Vi er også kjent med at arbeidsmiljøutfordringene har pågått over tid, og at det har eskalert grunnet flere forhold i arbeidsmiljøet. Utfordringene har medført til dels alvorlige helsekonsekvenser for ansatte som har gitt seg utslag i blant annet høyt arbeidsrelatert sykefravær.

Det fremstår dog som uklart for Arbeidstilsynet om status arbeidsmiljø ved NAV Tynset er kjent for arbeidsmiljøutvalget. Det kunne ikke legges frem opplysninger eller dokumentasjon i form av referater som viser til at arbeidsmiljøutvalget har deltatt og medvirker i HMS-arbeidet ved NAV Tynset.

Dette er brudd på arbeidsmiljøloven § 7-2 og forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 2-3.

#6 Pålegg - Samordning - HMS-arbeid - skriftlig avtale

Virksomheten skal sørge for å inngå skriftlig avtale om hvem som skal ha ansvaret for samordningen av virksomhetenes helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.

Innen 31.10.2023 må dere sende oss:

- Kopi av samordningsavtalen
- eller
- Opplysninger om at virksomhetene ikke har kommet til enighet om en samordningsavtale

Dette står i regelverket:

Hovedbedriften skal ha ansvaret for samordningen av de enkelte virksomheters helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Dersom det samtidig sysselsettes mer enn 10 arbeidstakere, og ingen virksomhet kan regnes som hovedbedrift, skal det skriftlig avtales hvem som skal ha ansvaret for samordningen. Kommer slik avtale ikke i stand, skal det meldes til Arbeidstilsynet som bestemmer hvem som skal ha ansvaret for samordningen.

Når flere virksomheter utøver arbeid på samme arbeidsplass, skal de, når det er nødvendig, skriftlig avtale hvem av dem som skal ha ansvaret for å samordne internkontrollen for deres felles aktiviteter eller områder. Kommer slik avtale ikke i stand, kan tilsynsmyndighetene bestemme hvem av dem som skal ha dette ansvaret. Dersom hensynet til helse, miljø eller sikkerhet tilsier en annen ansvars plassering, kan tilsynsmyndighetene omgjøre en inngått avtale.

Når en virksomhet som oppdragsgiver engasjerer oppdragstakere e.l. til å utføre oppgaver på virksomhetens eget område eller anlegg, skal oppdragstakers internkontroll såvidt mulig legges til grunn

for de aktiviteter som omfattes av oppdraget. Dette gjelder både der oppdraget utføres av oppdragstaker personlig, ved egne ansatte eller andre. Oppdragsgiver skal informere om fellesregler o.l. og påse at mulige mangler blir korrigert eller nødvendige tilpasninger foretatt i sin egen eller oppdragstakers internkontroll.

Dette har vi funnet hos dere:

Det fremkom under tilsynet at NAV-leder har overordnet HMS-ansvar for både de statlige og kommunalt ansatte, og at virksomhetene oppfatter seg selv som én virksomhet i praksis. Det er lagt ved en mal for partnerskapsavtale (usignert og ingen dato), avtalen beskriver blant annet fordeling av utadrettede arbeidsoppgaver og organisering av ledelse på arbeidsplassen.

Det fremstår dog som uklart hvem som har det overordnede arbeidsgiveransvaret i de situasjoner der NAV-leders fullmakt og myndighet ikke strekker til. Eksempelvis er det uklart for Arbeidstilsynet hvilken arbeidsgiverlinje som har det overordnede ansvaret for ferdigstillelse av arbeidslokalene i de 5 kommunene. I partnerskapsavtalen fra fremkommer ingen slik informasjon.

Dette samordningsansvaret må avtales skriftlig på øverste arbeidsgivernivå. Avtalen bør i tillegg inneholde en oversikt over hvilke områder og/eller aktiviteter som inngår i samordningsansvaret. Dette kan for eksempel blant annet også være hvordan vernetjenesten skal organiseres, hvordan avvikssystemene skal benyttes, hvilken informasjon som skal deles og hvordan arbeidsgiverne skal forholde seg til bedriftshelsetjenesten(e). Der NAV stat og NAV kommune har ulike retningslinjer, kan det også være nyttig å tydeliggjøre hvilke av dem som skal følges.

Virksomheten kunne ikke fremlegge en skriftlig samordningsavtale som er utarbeidet i henhold til krav som følger av HMS-lovgivningen.

Dette er brudd på arbeidsmiljøloven § 2-2 andre ledd og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 6.

#7 Pålegg - Bedriftshelsetjeneste - bistand til påleggsgjennomføring

Arbeidsgiver skal sørge for at bedriftshelsetjenesten bistår ved gjennomføring av pålegg som er gitt.

Innen 31.10.2023 må dere sende oss:

- Beskrivelse av hvordan bedriftshelsetjenesten har bistått arbeidsgiver ved gjennomføring av påleggene 1-4

Dette står i regelverket:

Bedriftshelsetjenesten skal bistå arbeidsgiver, arbeidstakerne, arbeidsmiljøutvalg og verneombud med å skape sunne og trygge arbeidsforhold.

Arbeidsgiver skal sørge for at bedriftshelsetjenesten bistår virksomheten ved:

- planlegging og gjennomføring av fysiske og organisatoriske endringer
- utarbeidelse og endring av retningslinjer
- kartlegging og risikovurdering
- fremme forslag til forebyggende tiltak

- overvåking og kontroll av arbeidstakernes helse
- individuell tilrettelegging informasjon og opplæring
- henvendelser fra arbeidstakere, verneombud og arbeidsmiljøutvalg

Dette har vi funnet hos dere:

Det er avdekket arbeidsmiljøutfordringer ved NAV Tynset, og som etter Arbeidstilsynets vurdering kan gi helseplager og sykefravær blant ansatte. Arbeidstilsynet kan ikke se at bedriftshelsetjenesten hittil har bistått med oppfølgende tiltak som ledd i det systematiske arbeidet som NAV Tynset er pålagt å utøve.

Arbeidstilsynet vurderer derfor at det er grunnlag for å varsle pålegg om at bedriftshelsetjenesten skal bistå med konkrete HMS-aktiviteter, herunder HMS-aktivitet knyttet til pålegg nr 1-4.

Dette er brudd på arbeidsmiljøloven § 3-3 andre ledd og forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-2.

#8 Pålegg - Bedriftshelsetjeneste - plan for bistand

Arbeidsgiver skal i samarbeid med bedriftshelsetjenesten utarbeide en plan for bedriftshelsetjenestens bistand i virksomheten.

Innen 31.10.2023 må dere sende oss:

- Kopi av planen for bedriftshelsetjenestens bistand i virksomheten
- Beskrivelse av hvordan verneombud og leder i virksomheten har medvirket ved utarbeidelse av planen
- Planen må omfatte konkrete og tidfestede aktiviteter der bedriftshelsetjenesten skal bistå virksomheten

Dette står i regelverket:

Bedriftshelsetjenesten skal bistå arbeidsgiver, arbeidstakerne, arbeidsmiljøutvalg og verneombud med å skape sunne og trygge arbeidsforhold.

Arbeidsgiver skal i samarbeid med bedriftshelsetjenesten utarbeide planer for bedriftshelsetjenestens bistand i virksomheten.

Dette har vi funnet hos dere:

NAV Tynset har i dokumentasjonen vi har mottatt opplyst at de bruker Falck BHT som bedriftshelsetjeneste, og at de bruker Falck BHT for ansatte i begge styringslinjer. Dg er det kun inngått avtale med Falck BHT for ansatte i statlig styringslinje.

Under tilsynet kom det likevel frem at Tynset kommune har avtale med Bedriftshelsetjeneste AS (lokal bedriftshelsetjeneste på Tynset), og at ansatte i kommunal styringslinje på NAV kontoret også er omfattet av denne avtalen.

Det er ikke lagt frem skriftlige planer hvor avtalt bistand fra BHT fremgår. Av det Arbeidstilsynet oppfattet, så er det heller ikke utarbeidet slike planer.

Dette er brudd på arbeidsmiljøloven § 3-3 andre ledd og forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-3 bokstav a.

Send dokumenter eller kommentarer via eDialog

Bruk eDialog hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller for å svare på dette brevet. Husk å oppgi referansenummer 2022/39970. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/post/.

Gi informasjonen videre til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet (arbeidsmiljøloven § 18-6 (8)). Vi ber derfor om at du som arbeidsgiver gir en kopi av dette brevet til verneombudet.

Mer informasjon?

Dere finner informasjon om gangen i et tilsyn og reaksjonene vi kan gi, på arbeidstilsynet.no/om-oss/tilsyn/.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Ida Aagaard
seksjonsleder

Cathrine Louise Holme
seniorinspektør

Dette brevet er elektronisk signert.

Kopi til:
Verneombud ved NAV Tynset
NAV TYNSET Att.: Virksomhetsleder , 2500 TYNSET

Statsforvalteren i Innlandet

Sosiale tjenester til unge

Oppsummering av tilsyn gjennomført som
egenvurdering i Innlandet 2022

Sosiale tjenester til unge – rapport egenvurdering Innlandet 2022

Innhold

1	Bakgrunnen for egenvurderingen.....	3
1.1	Innledning.....	3
1.2	Hvorfor ønsket vi å undersøke sosiale tjenester til unge?.....	3
1.3	Valg av tilsynsmetode - dialogbasert og veiledet egenvurdering	4
2	Kort om det rettslige grunnlaget.....	4
2.1	Forsvarlige tjenester	5
2.2	Brukermedvirkning	5
2.3	Internkontroll - styring og ledelse	6
3	Resultatet av egenvurderingen	6
3.1	Kommunene gir forsvarlige sosiale tjenester til unge.....	6
3.2	Ulikt grunnlag for vurderingene	6
3.3	Dette viser egenvurderingen	7
3.3.1	Avviser vi unge mellom 17 og 23 år som har rett til å få vurdert om de har krav på opplysning, råd og veiledning eller økonomisk stønad?	7
3.3.2	Kartlegger vi godt nok slik at vi kan være sikre på at unge får tjenestene opplysning, råd og veiledning og økonomisk stønad, dersom betingelsene i rettighetsbestemmelsene er oppfylt?..	7
3.3.3	Får alle unge som søker om økonomisk stønad informasjon om, og oppfordring til, å søke om tjenesten opplysning, råd og veiledning?.....	7
3.3.4	Følger vi opp unge mellom 17 og 23 år som mottar tjenestene opplysning, råd og veiledning og økonomisk stønad på en god måte?.....	8
3.3.5	Gjør vi barnets beste-vurdering i saker som gjelder/omhandler 17-åringer?.....	8
3.3.6	Hvilke internkontrollaktiviteter mangler der det er lovbrudd?	8
4	Gjennomføringen av egenvurderingen	8
4.1	Statsforvalteren inviterte alle kommunene i Innlandet.....	8
4.2	Materialet	9
4.3	Oppstarts samling	9
4.4	Veiledet egenvurdering.....	9
4.5	Midtvegssamling.....	9
4.6	Brev til kommunene med tilbakemeldinger	10
4.7	Oppsummerende samling	10
4.8	Quest-back undersøkelse – tilbakemelding til Statsforvalteren.....	10
4.9	Oppfølging etter egenvurderingen.....	10

5	Erfaringer fra egenvurderingen	11
5.1	Mangelfull dokumentasjon	11
5.2	Kommunene må se velferdstjenestene i sammenheng.....	11
5.3	Erfaringer fra gjennomføringen vi ønsker å benytte i systemrevisjoner.....	11

1 Bakgrunnen for egenvurderingen

1.1 Innledning

Barn og unge er et av satsningsområdene hos Statsforvalteren i Innlandet. Vi gjennomførte våren 2022, et egenvurderingstilsyn med sosiale tjenester til unge, mellom 17 og 23 år. De sosiale tjenestene som ble vurdert, var tjenestene opplysning, råd og veiledning og økonomisk stønad. Vi tok utgangspunkt i materialet Statens helsetilsyn utarbeidet i forbindelse med landsomfattende tilsyn med dette temaet i 2015 og 2016.

I Innlandet har flere kommuner inngått vertskommunesamarbeid. Vi har derfor 30 Nav-kontor i Innlandet. 28 kommuner/vertskommuner deltok i egenvurderingen. 16 av disse vurderte at de hadde lovbrudd.

1.2 Hvorfor ønsket vi å undersøke sosiale tjenester til unge?

Ifølge Folkehelseinstituttets oppvekstprofil, var andel unge mellom 16 og 25 år i Innlandet som ikke var i arbeid eller utdanning i 2019, 11,7 prosent. På landsbasis var tallet 11,5 prosent. Ifølge tall fra SSB var 19,7 prosent av de som mottok økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven i Innlandet mellom 18-24 år i 2021. Det var altså 1805 unge som var mottakere av økonomisk stønad i Innlandet i 2021. På landsbasis var tallet 17,7 prosent i 2021. Disse oversiktene gir en indikasjon på at andelen unge i Innlandet som mottar sosialhjelp eller står på utsiden av skole, jobb og samfunnsliv, er høyere enn i resten av landet.

Sosialtjenesteloven har ingen nedre aldersgrense for tjenestene som er tema for dette tilsynet. Personer som er 17 år, kan ha rett til sosiale tjenester dersom betingelsene i rettighetsbestemmelsene er oppfylt. Når det gjelder tjenesten *opplysning, råd og veiledning*, er dette en lavterskeltjeneste og den er særlig ment å rette seg mot unge.

Ungdom har vært en prioritert gruppe i Nav i flere år. Etter pandemien, har det kommet fram at flere unge sliter. Statsforvalteren er bekymret for om ungdommer får den hjelpen de har krav på fra kommunene. Mange har psykisk uhelse og mange opplever at de ikke mestrer livet. Det er svært viktig at kommunen fanger opp gryende utenforskap og hjelper ungdommen i den vanskelige overgangen til det å bli voksen. Kommunen v/ Nav-kontorene har et ansvar for å gi sosiale tjenester til de som har fått, eller står i fare for å få sosiale problemer. Nav-kontoret har også et ansvar for å fange opp om ungdommen har behov for tjenester fra andre, å hjelpe ungdommen med å komme i kontakt med disse, samt samarbeide med disse dersom ungdommen samtykker. Får en ungdom som sliter, tidlig hjelp, vil han eller hun få et bedre liv preget av sosial og økonomisk trygghet, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunns- og arbeidsliv.

Temaet for egenvurderingen ble også understøttet av Arbeids- og velferdsdirektoratets forventning til kommunene. I Nasjonale mål og hovedprioriteringer for de sosiale tjenestene i Nav i 2022, står det bl.a. at *«Unge som står utenfor arbeidslivet, er en prioritert gruppe i NAV. Målsettingen er at unge mennesker raskt skal komme i arbeid eller utdanning. ... For tjenestemottakere som fyller krav til å delta i Kvalifiseringsprogrammet, skal dette bli vurdert før det er aktuelt å tildele økonomisk stønad med vilkår om aktivitet.»*

Mange av kommunene i tidligere Hedmark og Oppland, gjennomførte en lignende egenvurdering i 2015 og 2016. Tidligere Fylkesmennene i Hedmark og Oppland gjennomførte også systemrevisjoner med samme tema i dette tidsrommet.

I egenvurderingen som denne rapporten oppsummerer, undersøkte Nav-kontorene tilgjengeligheten til de sosiale tjenestene, tildelingen av tjenestene og oppfølgingen av unge som mottar tjenestene økonomisk stønad og opplysning, råd og veiledning. I kontorenes vurdering av oppfølgingsaktivitetene, undersøkte de også hvordan Nav-kontorene ivaretok aktivitetsplikten og tilgjengelighet til kvalifiseringsprogrammet (KVP) i sammenheng med tjenesten økonomisk stønad.

En søknad om økonomisk stønad kan også omfatte en ungdom i videregående skole, som bor hjemme, selv om ungdommen ikke er den som søker stønaden. Egenvurderingen omhandlet også hvordan disse ungdommene fikk mulighet til å medvirke og om Nav-kontorene foretok barnets beste-vurderinger for 17-åringer som var omfattet av en søknad.

1.3 Valg av tilsynsmetode - dialogbasert og veiledet egenvurdering

Tilsynsmetoden egenvurdering, gir kommunene v/Nav-kontorene et eierskap til prosessen og resultatet. Et egenvurderingstilsyn skaper engasjement blant de ansatte, og forståelse for hvilke arbeidsprosesser i tjenesteutøvelsen som er gode og hvilke som må bli bedre. Det er først når det er skapt en slik felles forståelse, at det kan skje en forbedring.

Det har vært svært viktig for oss å kommunisere at vi har samme mål som Nav-kontorene og at vi ønsker å bidra til at unge får forsvarlige sosiale tjenester. Gjennom hele egenvurderingen har vi ønsket dialog med Nav-kontorene for å gi nødvendig støtte. Vi har gjennomført flere digitale møter og telefonsamtaler med Nav-kontor i forbindelse med gjennomføringen.

I tre kommuner reiste vi ut og deltok i deler av egenvurderingen. Vi satt sammen med ansatte og ledere og gikk gjennom saker. Tilbakemeldinger fra disse kommunene var at vår veiledning, gjorde det lettere å se hvordan praksis faktisk var. Det ble da lettere å ta stilling til om tjenestene var i tråd med de krav som følger av sosialtjenesteloven.

2 Kort om det rettslige grunnlaget

Beskrivelsen av det rettslige grunnlaget er i det vesentligste hentet fra Statens helsetilsyn sin veileder fra det landsomfattende tilsynet i 2015 og 2016.

Det rettslige grunnlaget for kommunens plikter knyttet til tjenestene, er hjemlet i lov av 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven). Av loven fremgår det at kommunen er ansvarlig for tjenestene. Av NAV-loven fremgår det at de sosiale tjenestene som er hjemlet i sosialtjenesteloven, skal forvaltes av Nav-kontorene. Denne løsningen innebærer at kommunen har ansvaret for at tjenestene er forsvarlige og at Nav-kontoret har som oppgave å forvalte tjenestene.

Tjenestene opplysning, råd og veiledning og økonomisk stønad er hjemlet i sosialtjenesteloven §§ 17, 18 og 19. At det skal stilles vilkår for de under 30 år, er hjemlet i sosialtjenesteloven § 20a og KVP er hjemlet i sosialtjenesteloven § 29.

2.1 Forsvarlige tjenester

Tjenester som ytes etter sosialtjenesteloven skal være forsvarlige, jf. sosialtjenesteloven § 4. Kravet om forsvarlige tjenester i dette tilsynet, innebærer at kommunen v/ Nav-kontoret skal sikre at personer mellom 17 og 23 år får tilbud om tjenester de har rettskrav på i rett tid, med rett innhold og omfang tilpasset den unges hjelpebehov. Kravet om forsvarlighet hjemler videre en plikt til å samarbeide om tjenestene til den unge, ved å samhandle med andre tjenester den unge får hjelp fra, dersom ungdommen ønsker dette. For at tjenesten økonomisk stønad skal være forsvarlig, er det videre et krav om at den unge skal følges opp ved at det stilles vilkår om aktivitet, at vilkårene er hensiktsmessige slik at de bidrar til å hjelpe ungdommen ut av en vanskelig situasjon, og at saksbehandlingsreglene for vilkår følges. Der ungdom over 18 år fyller kriteriene for KVP, er dette en rettighet som skal tilbys før det innvilges økonomisk stønad med vilkår om aktivitet.

2.2 Brukermedvirkning

Plikten til å legge til rette for brukermedvirkning er tema i egenvurderingen. Plikten gjelder innen alle tre områdene. Retten til brukermedvirkning er nedfelt i sosialtjenesteloven § 42, og understrekes også i § 43 om innhenting av opplysninger.

Tjenestetilbudet skal så langt som mulig utformes i samarbeid med tjenestemottaker. Det skal legges stor vekt på hva den unge mener.

Det er et sentralt prinsipp i sosialt arbeid at tjenestetilbudet så langt det er mulig skal utformes med utgangspunkt i tjenestemottakerens behov og ønsker. Tjenestene får mest effekt på den måten. Dette har en klar sammenheng med lovens mål om hjelp til selvhjelp. Den enkelte er nærmest til å kjenne egne behov og hva som kan bidra til å hjelpe vedkommende ut av en vanskelig livssituasjon. Brukermedvirkning er en grunnleggende forutsetning for tjenestene opplysning, råd og veiledning og oppfølging av unge som mottar økonomisk stønad.

Tjenestemottaker skal ut fra sine forutsetninger aktivt gis mulighet til å bidra til å utforme tjenestetilbudet. Tjenestemottaker skal medvirke og ha innflytelse i hele søknadsprosessen, fra henvendelse, søknad og kartlegging av behov, til vedtak og utforming, og tilrettelegging av tjenestetilbud, herunder hvilke vilkår om aktivitet som stilles. Manglende medvirkning kan føre til at rettsanvendelsen eller skjønnsutøvelsen i saken ikke er korrekt, og at avgjørelsen eller tjenesten som følge av dette ikke er forsvarlig.

I alle vurderinger skal det legges stor vekt på hva tjenestemottaker mener og ønsker, hvis dette er innenfor lovens formål og rammer. Hvis tjenestetilbudet ikke er i samsvar med tjenestemottakers ønsker, skjerpes kravet til at beslutningen begrunnes på en måte som er forståelig for vedkommende.

Hvis tjenestetilbudet, som f.eks. økonomisk stønad, omfatter flere tjenestemottakere, må Nav-kontoret sørge for at alle gis relevant informasjon og anledning til å uttale seg. En ungdom i videregående skole som er omfattet av en av foreldrenes søknad om økonomisk stønad, må derfor få mulighet til å medvirke, dersom vedkommende ikke allerede har uttalt seg i saken.

FNs Barnekonvensjon gir barn og unge grunnleggende rettigheter, som får betydning når det skal tas beslutninger som berører barn og unge, direkte eller indirekte. Nav-kontoret plikter derfor, med utgangspunkt i Barnekonvensjonen artikkel 12, å sikre barn og unges deltakelse og innflytelse i saken. Barn og unge skal få mulighet til å uttale seg og deres synspunkter, opplevelse og behov skal vektlegges. Videre plikter Nav-kontoret å sikre at det i alle avgjørelser som berører barn og unge, er gjort en vurdering av hva som er barnets beste i den konkrete saken, og at vurderingen gis vekt inn i beslutningen som tas, jf. Barnekonvensjonen art. 3. Det stilles derfor krav til at retten til medvirkning er ivarettatt og at det er gjort en barnets beste-vurdering, i saker der tjenestemottaker er 17 år.

2.3 Internkontroll - styring og ledelse

God internkontroll bidrar til å sikre forsvarlige tjenester. Nav-kontoret har derfor plikt til å styre og lede nødvendige arbeidsprosesser, slik at den sikrer at tjenester etter kapittel 4 i sosialtjenesteloven er i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, jf. sosialtjenesteloven § 5, jf. kommuneloven § 25-1. Internkontrollplikten innebærer at kommunen skal ha systematiske tiltak som sikrer at aktiviteter knyttet til å tilby og yte tjenester til ungdom mellom 17 og 23 år planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med de lov- og forskriftskrav som regulerer aktivitetene.

I arbeidet med egenvurderingen ble det lagt opp til at dersom det ble avdekket lovbrudd, måtte det undersøkes og beskrives hva årsaken til lovbruddene var. Ofte er det slik at svikt i de faglige aktivitetene, som igjen fører til at de unge ikke får de tjenestene de har rett på, er et resultat av svikt i styringen og ledelsen av de nødvendige arbeidsprosessene. Nav-kontorene måtte derfor beskrive de ulike delene i «kvalitetssirkelen» for å undersøke hvordan de planla, utførte, kontrollerte og korrigerende de ulike arbeidsprosessene. Først da kunne de finne frem til hva som måtte på plass av styringsaktiviteter for at tjenestene skulle bli i tråd med lov- og forskriftskrav.

3 Resultatet av egenvurderingen

3.1 Kommunene gir forsvarlige sosiale tjenester til unge

Nav-kontorene har gjennomgående vurdert at de gir forsvarlige sosiale tjenester til unge, samtidig som de gjennomgående vurderer at dokumentasjonen er mangelfull. Dette gjelder også vedtak om tjenesten opplysning, råd og veiledning.

Av de 28 kommunene som deltok, vurderte 16 at de har lovbrudd. Også de som vurderte at de ikke hadde lovbrudd, har vurdert at de har forbedringsområder.

3.2 Ulikt grunnlag for vurderingene

Det er stor forskjell på antall saker de ulike Nav-kontorene har som gjelder ungdom i alderen 17 – 23 år. Noen Nav-kontor har derfor utvidet aldersgruppen for å få et godt nok grunnlag for å beskrive praksisen på området. Noen har utført egenvurderingen på en litt annen måte, enn det som står i veiledningsmaterialet. Andre har skrevet om, eller tilføyd vurderingskriterier for å undersøke praksisen.

Disse forholdene, sammen med noe ulik forståelse av spørsmålene i egenvurderingsskjemaet, har gjort det vanskelig å gjøre en detaljert sammenlikning av svarene i egenvurderingen. Og selv om vi ser Nav-kontor som vurderer praksis tilnærmet likt, vurderer de ulikt når det kommer til om de mener det er lovbrudd eller ikke. Noen vurderer at praksis er i tråd med loven, mens andre vurderer at de har lovbrudd.

Det er stor variasjon på hvordan Nav-kontorene har beskrevet lovbruddene. Noen har beskrevet lovbruddet i stort som f.eks.: *«Kommunen gir ikke forsvarlige sosiale tjenester til unge»*. Noen har beskrevet lovbrudd som *«Kommunen tilbyr ikke KVP før de innvilger økonomisk stønad med vilkår om aktivitet.»*

Noen Nav-kontor har vurdert at de har lovbrudd fordi de ikke gjør barnets beste-vurderinger og noen fordi de ikke fatter vedtak om tjenesten opplysning, råd og veiledning selv om ungdommen får tjenesten.

Statsforvalteren har understreket overfor Nav-kontorene, at det viktigste med egenvurderingen ikke var om de kom fram til lovbrudd eller ikke. Det viktigste var prosessen og refleksjonene underveis om egen praksis, og at de ansatte erfarer at tjenestene er helt avhengig av styring og kontroll av arbeidsprosessene for at tjenestene skal være forsvarlige. Alle Nav-kontorene som har deltatt i egenvurderingen, jobber med beskrevne forbedringsområder, uavhengig av om de har lovbrudd eller ikke.

Selv om det foreligger ulikt grunnlag for vurderingene, mener vi likevel å kunne beskrive hva egenvurderingen viser.

3.3 Dette viser egenvurderingen

Nedenfor gjengis hovedspørsmålene egenvurderingen skulle gi svar på, og hvordan Nav-kontorene gjennomgående har vurdert praksisen.

3.3.1 Avviser vi unge mellom 17 og 23 år som har rett til å få vurdert om de har krav på opplysning, råd og veiledning eller økonomisk stønad?

Nav-kontorene avviser ikke unge som oppsøker Nav-kontorene. De vurderer at de ikke avviser ungdommer som søker om økonomisk stønad, og alle søknader som mottas blir behandlet.

3.3.2 Kartlegger vi godt nok slik at vi kan være sikre på at unge får tjenestene opplysning, råd og veiledning og økonomisk stønad, dersom betingelsene i rettighetsbestemmelsene er oppfylt?

Nav-kontorene mener de kartlegger godt nok. Ungdommer som omfattes av en av foreldrenes søknad, kartlegges i all hovedsak gjennom foreldrene. Noen Nav-kontor har vurdert at de ikke sikrer forsvarlig tildeling til tjenestene, fordi de ikke får tak i ungdommens stemme.

Nav-kontorene vurderer gjennomgående at kartleggingen i for liten grad dokumenteres, eller dokumenteres i så mange ulike systemer, at det er vanskelig å få et helhetlig bilde av ungdommens situasjon.

3.3.3 Får alle unge som søker om økonomisk stønad informasjon om, og oppfordring til, å søke om tjenesten opplysning, råd og veiledning?

Egenvurderingen viser at omtrent halvparten av Nav-kontorene først vurderer om ungdommen kan ha behov for tjenesten før det gis informasjon om tjenesten. Det dokumenteres i liten grad

om det er gitt informasjon om tjenesten opplysning, råd og veiledning, og om ungdommen ønsker eller ikke ønsker tjenesten.

3.3.4 Følger vi opp unge mellom 17 og 23 år som mottar tjenestene opplysning, råd og veiledning og økonomisk stønad på en god måte?

Egenvurderingen viser at Nav-kontorene gjennomgående mener at de følger opp ungdommer på en god måte. Nav-kontorene samarbeider med andre instanser, men også her vises det til at dokumentasjonen kunne ha vært bedre.

Noen få har vurdert at de har lovbrudd fordi det ikke vurderes om retten til KVP er oppfylt, før det tildeles økonomisk stønad med vilkår om aktivitet. De har vurdert at det er en risiko for at ungdommen ikke får så tett oppfølging som han eller hun har behov for. Andre har vurdert at det tar tid å kartlegge ungdommen og man kan ikke vente med å fatte vedtak om økonomisk stønad før all kartlegging er gjort.

Mange Nav-kontor har funnet at det ikke alltid fattes vedtak om tjenesten opplysning, råd og veiledning der det gis oppfølging til unge. Mange har vist til at de er godt kjent med at dette skal gjøres, men det er utfordrende å vite etter hvilket regelverk ansatte på Nav-kontoret gir råd og veiledning. Er det den alminnelige veiledningsplikten etter forvaltningsloven § 11, er det arbeidsrettet oppfølging etter Nav-loven, eller er det egentlig råd og veiledning etter sosialtjenesteloven § 17 som det skal fattes vedtak om?

3.3.5 Gjør vi barnets beste-vurdering i saker som gjelder/omhandler 17-åringer?

De fleste har svart at de gjør barnets beste-vurderinger. Vi gjengir likevel et sitat fra egenvurderingen som vi mener er representativt for mange Nav-kontor i Innlandet: *«Vi er blitt mer oppmerksomme på dette med barnets beste-vurderinger og de krav som dette stiller både i kartleggingsfasen og i oppfølgingsarbeidet. Det er et tema som også tas opp jevnlig i saksdrøfting og som inngår i vår virksomhetsplan i form av at barne- og familieperspektivet skal løftes frem i alle saker, men vi har likevel behov for mer kunnskap og kompetanse på dette området.»*

3.3.6 Hvilke internkontrollaktiviteter mangler der det er lovbrudd?

Noen få Nav-kontor har vurdert at lovbruddet skyldes manglende kunnskap på enkelte områder. Mange har vurdert at det kartleggingsskjemaet de bruker, er mangelfullt. Noen Nav-kontor har vurdert at det kartleggingsskjemaet de har er bra, men at det ikke brukes av alle veiledere. Noen Nav-kontor har vurdert at «vedtaksmalen» i for liten grad åpner opp for konkrete og individuelle vurderinger. Noen få Nav-kontor har vurdert at det har vært manglende systematisk kvalitetsarbeid i kontoret.

4 Gjennomføringen av egenvurderingen

4.1 Statsforvalteren inviterte alle kommunene i Innlandet

I Innlandet har vi 46 kommuner. Flere kommuner har inngått vertskommunesamarbeid om de sosiale tjenestene i Nav, og vi har 30 Nav-kontor. Statsforvalteren ønsket å gi alle kommunene tilbudet om å delta i egenvurderingen. Den 04.02.22, sendte vi invitasjon til alle kommunene. Der det var vertskommunesamarbeid, ba vi om tilbakemelding fra vertskommunen. Fristen for å takke ja til egenvurderingen, var 21.02.22, og de aller fleste svarte innen fristen. I utgangspunktet

takket alle ja til å delta i egenvurderingen. To kommuner, herunder en vertskommune, trakk seg underveis, og det var derfor 28 kommuner/vertskommuner som gjennomførte egenvurderingen.

4.2 Materialet

Utgangspunkt var materialet Helsetilsynet hadde utarbeidet for tilsynet med dette temaet i 2015 og 2016. Dette ble endret noe, slik at oppfølgingsaktivitetene også omfattet hvordan Nav-kontorene ivaretok aktivitetsplikten og om ungdom over 18 år som oppfyller vilkårene for KVP, ble tilbudt dette før de ble innvilget økonomisk stønad med vilkår om aktivitet.

Materialet ble også skrevet om for at Nav-kontorene skulle undersøke om ungdom som var omfattet av en søknad, fikk mulighet til å medvirke, og om Nav-kontorene foretok barnets beste-vurderinger for 17-åringer som var omfattet av en søknad.

Nav-kontorene ga oss tilbakemelding på at vi ikke hadde tatt hensyn til kritikk og tilbakemeldinger de hadde gitt i forbindelse med gjennomføringen av egenvurdering i 2015-2016. For eksempel kunne noen spørsmål i egenvurderingsskjemaet besvares både med «ja» og «nei». Spørsmålene i sjekklista som ble benyttet, passet heller ikke på alt som skulle undersøkes. Dette var beklagelig, og vi oppfordret Nav-kontorene til å beskrive i egenvurderingsskjemaet, hvordan de forsto spørsmålene. Dette har ført til noe ulike forståelse for spørsmålene og hva som er vurdert.

4.3 Oppstartsamling

Den 17.03.22, gjennomførte Statsforvalteren i Innlandet digital oppstartsamling. Vi hadde i overkant av 80 deltakere. Vi gikk igjennom materialet som de hadde fått tilsendt i forbindelse med invitasjonen til samlingen, og ga råd og tips om hvordan man kunne undersøke egen praksis.

Vi var tydelige på at refleksjonene, diskusjonene og prosessen var viktigere enn alle skjemaene. Vi ba de bl.a. finne svar på spørsmålene: *«Hvorfor gjør vi det slik? Hva fører det til? Hva er ønsket praksis? Hvordan kommer vi dit?»*

Vi var tydelige på at vi ønsket dialog underveis i egenvurderingen, og vi oppfordret kommunene til å kontakte oss dersom de sto fast i noe underveis.

4.4 Veiledet egenvurdering

Tre kommuner/vertskommuner, takket ja til veiledet egenvurdering. Tre fra Statsforvalteren var sammen med ansatte og ledere ved Nav-kontorene og gikk igjennom mapper og sjekklister. Erfaringer fra denne metoden, beskrives nedenfor i pkt. 5.3.

4.5 Midtvegssamling

For å sikre nødvendig framdrift i arbeidet med egenvurderingen, arrangerte vi en digital midtvegssamling den 28.04.22. I underkant av 60 deltok, og vi informerte om spørsmål og svar som hadde kommet inn fra ulike Nav-kontor underveis.

4.6 Brev til kommunene med tilbakemeldinger

Statsforvalteren mottok de fleste resultatene av tilbakemeldingene innen fristen som var 20.05.22. Alle kommunene fikk tilbakemelding fra oss, også de som vurderte at de ikke hadde lovbrudd. Hensikten med dette, var at vi ønsket å understreke viktigheten av det sirkulære kvalitetsarbeidet for alle, og at egenvurderingen kun er en del av dette arbeidet.

De kommunene som vurderte at de hadde lovbrudd, hadde også laget en plan for hva de skulle gjøre for at tjenestene skulle bli i tråd med loven. Statsforvalteren vurderte om planen beskrev hvilke endringer i tjenesteprosessene de vurderte måtte skje, og hvordan ledelsen skulle følge med på om disse endringene førte til at tjenestene ble i tråd med loven. Vi vurderte også om ansvaret for tiltakene var plassert og om planen inneholdt frister som var egnet til å skape fremdrift i arbeidet.

Bortsett fra til to kommuner, mottok alle tilbakemelding fra Statsforvalteren før oppsummerende samling.

4.7 Oppsummerende samling

Statsforvalteren inviterte to fra hver kommune som hadde arbeidet med egenvurderingen, til en oppsummerende samling på Hamar den 22. – 23. juni 2022. Ca. 60 personer var samlet for å se på veien videre.

Vi gikk igjennom resultatet fra egenvurderingen og hadde en gjennomgang av to faglige tema: Tjenesten opplysning, råd og veiledning og «Å få tak i ungdommens stemme», knyttet til brukermedvirkning og barnets beste-vurderinger. Fire Nav-kontor fortalte om sine erfaringer fra arbeidet med egenvurderingen og utfordringer de ser innenfor de to faglige temaene. De faglige temaene, knyttet opp mot resultatet av egenvurderingen, skapte stort engasjement og gode refleksjoner.

Et Nav-kontor skrev følgende:

«Jobben med egenvurderingen har vært tid- og ressurskrevende, men nyttig. Vi fant ingen store overraskelser, men har nå konkrete ting vi skal jobbe med... Vi har allerede startet og bretter opp ermene og jobber videre til høsten.»

4.8 Quest-back undersøkelse – tilbakemelding til Statsforvalteren

Statsforvalteren gjennomførte en questback-undersøkelse etter oppsummerende samling, for å få innspill på hva som hadde vært bra i prosessen og hva som kunne ha vært bedre. Vi har fått veldig gode tilbakemeldinger, og flere ønsker seg denne formen for tilsyn. De har uttrykt at det har vært arbeidskrevende, men prosessene har vært nyttige for å finne ut hvordan praksis faktisk er, hvordan de ansatte og ledelsen vil den skal være, og hva de må gjøre for å få dette til.

4.9 Oppfølging etter egenvurderingen

Statsforvalteren følger opp de fristene Nav-kontorene selv har satt, og har understreket at vi er tilgjengelige for dialog dersom det er behov for bistand eller støtte i forbindelse med arbeidet for å rette lovbruddene. Tidshorisonten her er fra 15.07.22 – 30.06.23.

Vi har deltatt på fagdager og work-shops hos flere Nav-kontor høsten 2022. Vi skal delta på flere opplæringsdager i 2023. Hensikten er å understøtte Nav-kontorets eget forbedringsarbeid.

5 Erfaringer fra egenvurderingen

5.1 Mangelfull dokumentasjon

Statsforvalteren gjengir et sitat fra rapporten «Med lua i handa?»¹:

«Det er også vanskeleg for fylkesmennene å finne god nok dokumentasjon av kartleggingsprosessen. Det blir skrive gjennomgåande lite, og samhandlinga mellom rettleiar og brukar eller brukaren sine presenterte ønske er vanskeleg å spore. Mange stader er det så lite skriftleg dokumentasjon i samband med kartlegging og opplysning i saka at fakta og vurderingar som er gjorde, ikkje er forstålege for verken brukaren eller tilsette som treng å gjere seg kjende med saka. Dette gjer det også umogleg å sjå i ettertid kva om er vurdert, og kvifor.»

Egenvurderingen viser at dette fortsatt er en utfordring ved flere Nav-kontor.

På oppsummerende samling kom det fram at manglende dokumentasjon til dels skyldes de ulike systemene i Nav. Fordi Nav-kontorene forvalter både statlige og kommunale tjenester, har de mange ulike fagsystemer å forholde seg til. Det er tidkrevende å bytte fra system til system for å skrive opplysningene på riktig sted, og det er også knyttet usikkerhet til hvilke opplysninger som skal skrives hvor. Opplysninger i flere fagsystem, gjør også at det kan være utfordrende å få et helhetlig bilde av tjenestemottakers situasjon. Nav-kontorene ønsker at Statsforvalteren bringer utfordringen med alle systemene i Nav, videre til riktig instans.

5.2 Kommunene må se velferdstjenestene i sammenheng

Samarbeid mellom ulike velferdstjenester, er viktig for at ungdommen får et helhetlig og koordinert tjenestetilbud. Egenvurderingen viser at Nav-kontorene samarbeider med andre tjenester. Informasjon fra egenvurderingen viser likevel at de sosiale tjenestene ikke får like mye oppmerksomhet i kommunen som de andre velferdstjenestene. Statsforvalteren ønsker å bruke erfaringer fra egenvurderingen i å støtte opp under kommunenes arbeid med å implementere de endrede/nye samhandlingsbestemmelsene i velferdslovene som trådte i kraft 01.08.22.

5.3 Erfaringer fra gjennomføringen vi ønsker å benytte i systemrevisjoner

Et viktig prinsipp i forvaltningen, som er nedfelt i forvaltningsloven § 17, er at en sak skal være så godt opplyst som mulig før det tas en avgjørelse. Dette gjelder også for systemrevisjoner og annen tilsynsvirksomhet.

Det er svært viktig at vi har riktige opplysninger, før vi kan vurdere om det foreligger lovbrudd eller ikke.

Å sitte sammen med ansatte og ledere ved gjennomgang av noen saker, gjør at vi helt sikkert får tak i det som finnes av dokumentasjon i en sak, og ikke minst at ansatte og ledere ser det samme som oss.

Statsforvalteren ønsker å bruke metodikken fra veiledet egenvurdering også i systemrevisjoner. Dette for å sikre at vi har forstått hvordan praksis faktisk er i kommunen, slik at konklusjonen blir gjenkjennelig og at tjenesten får større forståelse for hva som må gjøres i oppfølgingsfasen.

---

¹ «Med lua i handa?» Oppsummering av det landsomfattende tilsynet med kommunane sitt arbeid med sosiale tenester i Nav 2015 og 2016 – tenestene opplysning, råd og rettleiing og økonomisk stønad til personar mellom 17 og 23 år. Rapport fra Helsetilsynet 3/2017

Tilsynsrapport

---

*Endelig tilsynsrapport – tilsyn i henhold til
barnehagelovens §53*

*Tronstua barnehage,
Stedlig tilsyn 23.nov 2022*

---

1 Innledning

Tynset kommune har gjennomført tilsyn med Tronstua barnehage, i perioden 23.10.22 – 23.11.22. Tilsynet er gjennomført i henhold til barnehagelovens § 53.

Tronstua barnehage blir med dette forhåndsvarslet i henhold til forvaltningsloven § 16 gjennom foreløpig tilsynsrapport, og har frist til å kommentere den innen 15. januar 2023.

2 Om tilsynet ved Tronstua barnehage

2.1 Kommunens ansvar som barnehagemyndighet

Tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse. Kommunens ansvar som barnehagemyndighet er hjemlet i barnehagelovens § 53, og innebærer at kommunen skal påse at barnehagene, både kommunale og private, drives i samsvar med barnehageloven. Tynset kommune har delegert denne myndigheten fra kommunestyret til kommunedirektøren som har delegert videre til tjenesteområdeleder Tynset barnehagene. Tynset kommune har et formelt samarbeid med Tolga og Os kommuner slik at kommunene fører tilsyn med hverandre. Dette er for å unngå inhabilitet når det oppstår kryssende ansvar mellom kommunen som barnehageeier og barnehagemyndighet. Felles plan for tilsyn ble behandlet i kommunestyrene da samarbeidet ble opprettet.

Tilsynet høsten 2022 er derfor gjennomført av representanter fra Tolga og Os. Det er også disse som har skrevet tilsynsrapporten. Eventuelle pålegg eller vedtak om retting gjøres av Tynset kommune med bakgrunn i rapporten.

2.2 Bakgrunn for tilsynet

I henhold til felles plan for tilsyn har barnehagen i 2020 og 2021 rapportert skriftlig ved å svare ut spørsmål om hvordan barnehagen forholder seg og oppfyller ulike bestemmelsene i barnehageloven. Siste stedlige tilsyn i barnehagen var i 2014, og at det er så lenge siden, er årsaken til at det har blitt ført tilsyn med barnehagen nå.

Tilsynet er ikke en vurdering av kvaliteten i barnehagen, men en kontroll av om virksomheten oppfyller barnehagelovens krav.

2.3 Om gjennomføring av tilsynet

Barnehagen ble først underrettet muntlig om tilsynet og det ble gjort avtale om tidspunkt for tilsynet. Varsel om tilsyn, datert 24.10.22 ble sendt skriftlig. Her ble det varslet om tilsynets temaer:

- Kapittel VI Personalet, §§ 24-28, med forskrift
- Kapittel VIII Psykososialt barnehagemiljø, §§ 41-43, med forskrift

Barnehagen ble bedt om å sende følgende dokumenter i forkant av tilsynet:

- Oversikt over antall barn og fødselsdato
- Oversikt over ansatte med stillingsprosent, tittel og utdanning
- Dispensasjoner fra utdanningskrav, pedagognorm og/eller krav om norskkunnskaper
- Skriftlig dokumentasjon og planer over jobbing med det psykososiale barnehagemiljøet

Det stedlige tilsynet ble gjennomført 23.11.22. Tilsynsmyndigheten v/Astrid Moen og Lene Westvold Eggen besøkte barnehagen og gjennomførte intervjuer med

- Pedagogisk leder: Hege Sjølien
- Pedagogisk leder: Kristen Bay
- Barne- og ungdomsarbeider: Mari Qvam
- Styrer: Kjersti Drevsjømoen Often

I forkant av intervjuene ble det gjennomført oppstartsmøte. Etter intervjuene ble det gjennomført oppsummeringsmøte.

3 Kapittel VI Personalet, §§ 24-28 med forskrift

3.1 Barnehagelovens krav

Barnehagelovens § 24 sier at barnehagen skal ha forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse. Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som barnehagelærer eller annen høgskoleutdanning som gir barnehagefaglig og pedagogisk kompetanse.

Barnehagelovens § 25 sier at pedagogiske ledere må ha utdanning som barnehagelærer. Likeverdig med barnehagelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Barnehagelovens § 26 sier at bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal ha minst en ansatt per tre barn når barna er under tre år og en ansatt per seks barn når barna er over tre år. Barn skal regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år. Kommunen kan gi dispensasjon fra kravet til grunnbemanning i andre ledd første punktum for inntil ett år om gangen når særlige hensyn tilsier det. Barnehageeieren skal legge uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg ved søknaden.

Barnehagelovens § 27 og § 28 setter krav om norskferdigheter for å bli ansatt i barnehage.

Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager § 1 sier at barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk bemanning. Barnehagen skal ha minst en pedagogisk leder per 7 barn under tre år og en pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Ett barn til utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder. Barn regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år. Styrerens tid til administrasjon og ledelse skal ikke inngå i beregningen av normen for pedagogisk bemanning.

§ 2 i forskriften sier at kommunen kan innvilge dispensasjon fra § 1 for inntil et år om gangen dersom særlige hensyn tilsier det og barnehageeier søker om dispensasjon. Barnehageeier skal legge ved uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg i søknaden.

§3 i forskriften omhandler midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet og kravet om norskferdigheter. Kommunen kan innvilge dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder for inntil ett år om gangen, dersom barnehageeier søker om det, stillingen det søkes dispensasjon for har vært offentlig utlyst og det ikke har meldt seg kvalifisert søker. Kommunen kan innvilge dispensasjon fra kravet om norskferdigheter for personer med utenlandske yrkeskvalifikasjoner som styrer eller pedagogisk leder, dersom barnehageeier søker om det, stillingen det søkes dispensasjon for har vært offentlig utlyst og det ikke har meldt seg kvalifisert søker.

Dispensasjonen gjelder den personen det søkes dispensasjon for og til en bestemt stilling i en bestemt barnehage.

3.2 Tilsynsmyndighetens undersøkelser og vurderinger

Tilsynsmyndigheten ønsket å undersøke:

- Oppfyller barnehagen gjeldende bemanningsnorm?
- Oppfyller barnehagen gjeldende pedagognorm?
- Oppfyller barnehagen lovkrav knyttet til norskferdigheter?
- Har barnehagen gyldige vedtak knyttet til eventuelle dispensasjoner

Med oversikt over ansatte med stillingsprosent og kompetanse og antall barn med fødselsdato, størrelse på plass og oppstartsdato, kan Tronstua barnehage dokumentere at de oppfyller loven og forskriftens krav til personalet i barnehagen. Daglig leder har formell kompetanse som barnehagelærer. Pedagognormen er oppfylt med tilstrekkelig antall pedagogiske ledere (9,6 årsverk). Tronstua barnehage er godt pedagogisk bemanna i forhold til lovkravet. Loven og forskriftens krav knyttet til bemanningsnorm er også oppfylt. Tronstua barnehage har 1 ansatt med et annet morsmål enn norsk, vedkommende har arbeidet mer enn 5 år i en norskspråklig barnehage, så kravene til norskferdigheter som loven setter, er også oppfylt.

Gjennom intervjuer fikk tilsynsmyndigheten bekreftet at den tilsendte oversikten over barn og ansatte stemmer. Med bakgrunn i intervjuene har tilsynsmyndigheten også konkludert med at bemanningen er tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilstrekkelig pedagogisk virksomhet.

3.3 Tilsynsmyndighetens konklusjon

På bakgrunn av gjennomgang av dokumenter, gjennomføring av intervjuer og overnevnte vurderinger konkluderer barnehagemyndigheten med at Tronstua barnehage oppfyller kravene i barnehagelovens § § 24-28..

4 Kapittel VIII Psykososialt barnehagemiljø

4.1 Barnehagelovens krav

Barnehagelovens § 41 sier at barnehagen ikke skal godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slik krenkelser. Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

§ 42 omhandler plikten til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikten). Den sier at alle som arbeider i barnehagen skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det. Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller. Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken. Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et

trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering. Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå

- a) Hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) Hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- c) Når tiltakene skal gjennomføres
- d) Hvem som skal gjennomføre tiltakene
- e) Når tiltakene skal evalueres

§ 43 omhandler den skjerpede aktivitetsplikten dersom en som arbeider i barnehagen krenker et barn. Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehagens styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren. Dersom en som arbeider i barnehagen får mistanke om eller kjennskap til at styreren i barnehagen krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende melde fra til barnehageeieren direkte. Undersøkelser etter §42 tredje og fjerde ledd skal iverksettes straks.

4.2 Tilsynsmyndighetens undersøkelser og vurderinger

Tilsynsmyndigheten ønsket å undersøke:

- De ansattes kjennskap til lovkravene om psykososialt barnehagemiljø
- De ansattes forståelse av sitt eget ansvar knyttet til bestemmelsene
- I hvilken grad barnehagen som helhet har jobbet med implementeringen av lovkravene og forståelsen av lovkravene i personalgruppa

Tilsynsmyndigheten ba om å få tilsendt dokumentasjon og planer for barnehagens jobbing med det psykososiale barnehagemiljøet. Fra Tronstua barnehage fikk vi tilsendt

- Rutine for psykososialt barnehagemiljø i Tynset.
- Tiltaksplan psykososialt barnehagemiljø
- Sakspapirer og referater fra personalmøter
- Årsplan Tronstua barnehage

Tilsynsmyndigheten vurderer planen, «Rutiner for psykososialt barnehagemiljø i Tynset» til å være et godt redskap for arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet og at den ivaretar barnehagelovens pålegg og føringer knyttet til dette arbeidet. Planen ivaretar også den utvidede aktivitetsplikten, det vil si hvordan barnehagen skal handle dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen/eller også styrer, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering. Det er konkrete punkter for hva en skal gjøre, og hvem som har ansvar for hva.

Barnehagen har også tiltaksplan psykososialt barnehagemiljø. Der er det konkrete tiltak for hvem det gjelder, mål, ansvar og evaluering.

Gjennom intervjuene med de ansatte får tilsynsmyndigheten dokumentert at de ansatte har kjennskap til lovkravene om psykososialt barnehagemiljø, og at dette er noe barnehagen jobber aktivt med, og er et tema på personalmøter dette året. Implementeringen av planen er godt i gang, og barnehagen må fortsette det gode arbeidet som allerede er igangsatt.

4.3 Tilsynsmyndighetens konklusjon

På bakgrunn av overnevnte konkluderer tilsynsmyndigheten med at Tronstua barnehage oppfyller kravene i Barnehagelovens § 41, 42 og 43., Tilsynsmyndighetens undersøkelser og vurderinger viser at de ansatte kjenner planen «Rutiner for psykososialt barnehagemiljø», og at implementering av planen er godt i gang i barnehagen.

5 Samlet oppsummering og tilsynsmyndighetens konklusjon

Etter gjennomgang av dokumenter, gjennomføring av intervjuer og overnevnte vurderinger konkluderer tilsynsmyndigheten med at Tronstua barnehage oppfyller kravene i barnehagelovens §§ 24-28.

På bakgrunn av tilsendte dokumenter, intervjuer med de ansatte og overnevnte vurderinger konkluderer tilsynsmyndigheten med at Tronstua barnehage oppfyller kravene i barnehagelovens §§ 41,42, 43.

Innbyggere kan ikke kreve at kontrollutvalget behandler en sak

Kommunal Rapport 03.07.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hva gjør kontrollutvalget når innbyggere henvender seg og ber utvalget undersøke en sak?

SPØRSMÅL: Fra tid til annen behandler kontrollutvalgene henvendelser fra innbyggere og andre. Slike henvendelser kan noen ganger føre til at kontrollutvalget ønsker å be om en orientering fra kommunedirektøren. Andre ganger velger kontrollutvalget ikke å gå videre med henvendelsen (for eksempel pga. ressurser eller at det åpenbart ikke er en sak for kontrollutvalget), og tar den til orientering.

En sjelden gang kommer det en klage fra vedkommende innbygger som sendte inn den opprinnelige henvendelsen, om at han eller hun ikke er fornøyd med vedtaket i kontrollutvalget og vil klage. Som kjent fatter ikke kontrollutvalget enkeltvedtak. Vår oppfatning er at kontrollutvalgets vedtak ikke er gjenstand for klage etter forvaltningsloven § 28. Forvaltningsloven § 2 tredje ledd sier imidlertid at avgjørelser som gjelder avvisning av en sak også skal regnes som enkeltvedtak. I lovkommentarene til denne paragrafen står det følgende: «Avvisning etter § 2 tredje ledd vil si at vedkommende forvaltningsorgan beslutter ikke å treffe realitetsavgjørelse i en sak som formelt er innbrakt for organet, eller avviser en klage fremsatt etter § 28, f.eks. fordi den er for sent fremsatt eller at klager ikke har klagerett». Videre står det også følgende: «Det vil også være avvisning om et forvaltningsorgan returnerer søknad eller annen henvendelse under henvisning til at det ikke er rett organ, eller at dette ikke er et spørsmål som forvaltningen skal ta stilling til».

Slik vi ser det er jussen her ikke i tråd med kontrollutvalgets mandat og myndighet.

1. Hvis en henvendelse ikke settes opp som en sak på sakskartet (f.eks. fordi kontrollutvalget ikke er rett organ) vil det være å betrakte som et avvisningsvedtak?
2. Hvordan skal kontrollutvalget forholde seg dersom en innbygger klager på at kontrollutvalget ikke går videre med en henvendelse?
3. Vil en avvisning av en slik klage være et enkeltvedtak som kan påklages?

SVAR: Kontrollutvalget er et folkevalgt organ med helt spesielle funksjoner. Det skal etter [kommunelovens § 23–1](#) første avsnitt bare føre kontroll på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, som etter [§ 22–1](#) første avsnitt er det organ som «har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens og fylkeskommunens virksomhet». Utvalget treffer ikke selv noen realitetsvedtak i de sakene det behandler, men skal ifølge [§ 23–5](#) bare «rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget».

Tema for kontrollutvalgets kontroll er opplistet i [kommunelovens § 23–2](#) første avsnitt. Det er tale om generelt rettet systemkontroll med utførelsen av lovfestede krav til revisjon, økonomiforvaltning, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll, og oppfølging av vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter.

I dette arbeidet kan kontrollutvalget etter bestemmelsens tredje avsnitt kreve at kommunen eller fylkeskommunen «legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver», og det «kan også foreta de undersøkelsene som det mener er nødvendige».

I loven er det enkelte bestemmelser om kontroller utvalget skal foreta. Ellers er det, på samme måte som for andre folkevalgte organer, lederen for utvalget som setter opp saklisten til det enkelte møte, så lenge ikke utvalget selv vedtar at det vil ta en sak opp til behandling, eller en tredel av medlemmene krever at en sak settes på saklisten i et kommende møte, se [kommunelovens § 11–3](#) første og siste avsnitt.

Private borgere har ingen partsrettigheter i saker som behandles av kontrollutvalget eller rett til å kreve at utvalget tar en sak opp til behandling. Hvis utvalget får en henvendelse med anmodning om at det tar opp en sak, avgjør lederen om denne er av en slik karakter og prinsipiell viktighet at utvalget bør se på den.

Dette er formløse beslutninger, og ikke «avgjørelser som gjelder avvising av en sak» slik at de etter [forvaltningsloven § 2](#) tredje avsnitt er enkeltvedtak som kan påklages etter denne [lovens § 28](#). Kontrollutvalget skal i stedet etter [forvaltningslovens § 11](#) fjerde avsnitt i stedet gi borgeren veiledning om hvor hen skal henvende seg: «Dersom noen henvender seg til urette myndighet, skal det forvaltningsorgan som mottar henvendelsen, om mulig vise vedkommende til rett organ».

Men om borgeren ikke slår seg til ro med dette, kan hen påklage denne henvisningen. Klagen går da til kommunestyret, formannskapet eller et klageutvalg i kommunen, men saksbehandlingen der kan være helt summarisk. Det konstateres at klageutvalgets avgjørelse var korrekt, og at borgeren bare kan klage til det organ som har ansvaret for vedkommende sak, eventuelt til kommunestyret, og bare hvis det er tale om klage over et enkeltvedtak der hen er part i eller har rettslig klageinteresse i avgjørelsen, se [forvaltningslovens § 28 innledningen](#): «Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken».

Kontrollutvalget har med andre ord ingen plikt til å starte noen form for saksbehandling av en slik henvendelse, og beslutningen om ikke å gjøre dette kan ikke påklages.

Kontrollutvalget er verken klageinstans eller domstol

Kommunal Rapport 24.07.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Det går rykter om korrupsjon i kommunen. Er det noe kontrollutvalget bør undersøke?

SPØRSMÅL: I kommuneloven og forskriften er det angitt hvilke oppgaver kontrollutvalget har. Det jeg lurer på er om kontrollutvalget kan ta opp saker utover dette som for eksempel saker som kan ende med en personalsak. Eksempelvis når det går rykter om korrupsjonslignende atferd fra en av kommunens ansatte. Kommunen som arbeidsgiver har vel interesse av at fakta avdekkes? Hvis det ikke er noen andre ansatte som står fram som varsler, kan da kontrollutvalget ta opp spørsmålet med administrasjonen?

SVAR: Kommuneloven og forskriften gir regler om de plikter kontrollutvalget har, altså her hva som skal kontrolleres. Utvalget har ansvar for å føre en løpende kontroll med både økonomiforvaltningen og gjennomføringen av revisjon og forvaltningsrevisjon, se § 23–2 første avsnitt.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. Det er ikke kontrollutvalgets oppgave selv å foreta slik revisjon, utvalget skal bare kontrollere at dette gjennomføres på en forsvarlig måte. Det er med andre ord ikke utvalgets oppgave å gå inn i enkeltsaker og treffe vedtak om konkrete saksforhold.

Men slik kontroll må gjennomføres på grunnlag av kunnskap om hva som skjer konkret i forvaltningen. I § 23–2 tredje avsnitt er utvalget derfor gitt myndighet til å kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver, og til å foreta undersøkelser som det mener er nødvendig. Utvalget kan altså gå inn i enkeltsaker undersøke disse, og vurdere om de er behandlet på en forsvarlig måte, eller om det her er forhold som burde vært fanget opp av kommunens egenkontroll.

Utvalgets oppgave er her ikke å ta stilling til eller treffe vedtak om det aktuelle forholdet. Det kan innkalle folkevalgte eller tilsatte i administrasjonen til å gjøre rede for enkeltsaker, men utover det har det ingen overprøvings- eller instruksjonsmyndighet overfor noen i kommunen. Hvis undersøkelsen som foretas avdekker alvorlige feil eller mangler ved vedtak som er truffet, eller ved forvaltningens saksbehandling eller internkontroll, skal utvalget rapportere dette til kommunestyret, se § 23-5, men det er opp til kommunestyret å følge opp saken hvis det finner grunn til det.

Kontrollutvalget avgjør selv om og hvordan det vil sette i gang slik undersøkelse av konkrete saksforhold. Det er verken klageinstans eller domstol. Det er utvalgets leder som fastsetter saklisten til utvalgets møter så langt det ikke er tale om lovpålagte kontrollrutiner eller saker som en tredel eller flere av utvalgets medlemmer ønsker satt opp til behandling, se § 11–3. Utvalget avgjør selv hvorvidt og eventuelt i hvilket omfang det vil sette i gang undersøkelser av konkrete forhold.

I en situasjon der det som her er fremsatt påstand om korrupsjon, vil utvalgsleder og eventuelt utvalget måtte vurdere om dette blir betryggende behandlet av kommunens administrasjon, eller om det finner grunn til selv å foreta en undersøkelse av hvordan saken har blitt behandlet. Og om utvalget foretar undersøkelser av saksforholdet, er det fortsatt kommunestyret som har siste ord i saken.

Kommunikasjonsstrategi

FORORD

Kontrollutvalget arbeider i henhold til reglement for kontrollutvalget(lag lenke), og er kommunestyrets organ for egenkontroll i kommunen. Aktørene i egenkontrollen er kommunestyret, kontrollutvalget sammen med sekretariatet og revisor, samt kommunedirektøren. En god egenkontroll krever et godt samspill mellom disse aktørene.

Kontrollutvalget kommuniserer sitt arbeid internt i kommunen, overfor innbyggere og i media. Kommunikasjonsstrategien er et verktøy. Å bruke kommunikasjonen strategisk vil si at kommunikasjon er en del av planleggingen av kontrollutvalgets virksomhet, slik at kontrollutvalget kan nå sine mål.

Kommunikasjonsstrategien omhandler ikke hvordan sekretariat og revisjon gjennomfører sin interne jobb opp mot kontrollutvalget.

STATUSVURDERING FOR KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

(Denne delen kan være i et eget vedlegg i en endeling plan for det som kommer frem i denne delen utgjør grunnlaget resten av hovedpunktene.)

Kontrollutvalget sin funksjon, myndighet, rammebetingelser og ressurser fremgår av kontrollutvalgets reglement (lag lenke).

Mulige utfordringer i kontrollutvalgets arbeid:

- Jobber på oppdrag fra kommunestyret, men ønsker flere bestillinger og en bedre dialog med kommunestyret.
- Kan ta opp saker på eget grunnlag. Mulige utfordringer kan være:
  - krevende å få oversikt
  - sette saker på dagsorden
  - kjøre saken helt ut men også «snu i tide»
- Upolitisk og objektiv opptreden som ikke overprøver politiske prioriteringer. Krever at en er godt kjent med bakgrunnen for saken og ikke tar med politiske standpunkt inn i behandlingen av saker.
- Skal jobbe ut fra konsensus-prinsippet, og fatter sine vedtak i møter. Krever at utvalget har tillit til hverandre og til sine «medhjelpere».
- Legger kontrollperspektivet til grunn for sitt arbeid og sine spørsmål. Krever at utvalget er kjent sin rolle og er bevisst på hvilke spørsmål de stiller.
- Driver egenkontroll innenfor egen kommune og samordner sin kontroll med statlige myndigheter. Det kan være en utfordring å få oversikt over statlige tilsyn.
- Er ikke et klageorgan for kommunale vedtak men kan ta imot henvendelser. Kontrollutvalget må henvise til riktig organ og vurdere om det er noe i henvendelsen som kan være av interesse for kontrollutvalget.

- Skal komme med anbefalinger som skal vedtas av kommunestyret. Det kan være en utfordring å skape interesse for arbeidet både politisk, administrativt og blant innbyggere.
- Skal bidra til læring og forebygging av feil og uregelmessigheter, men det kan være krevende å skape en forståelse av at egenkontroll er positivt.
- Kontrollutvalget skal følge opp anbefalinger som er gitt i forvaltningsrevisjoner og i eierskapskontroller, men det kan være krevende å få frem læringsperspektivet.
- Kontrollutvalget jobber etter bestiller-modellen, og det kan være krevende å få utarbeidet presise nok bestillinger.
- Kontrollutvalget ønsker å ha et forhold som er preget av tillit til aktørene i egenkontrollen. Det krever respekt og forståelse for hverandres roller.
- Kontrollutvalgets ressurser er vedtatt gjennom et årlig budsjett som bestemmes av kommunestyret. Kontrollutvalget kan ha utfordringer med å få frem og skape forståelse for behovet for ressurser. De må også ha respekt for de rammene som er vedtatt, og innrette seg etter det.
- Kontrollutvalget mangler en strategi for hvordan de vil og kan kommunisere sitt arbeid og sine resultater både eksternt og internt.

KOMMUNIKASJONSMÅL

Kontrollutvalgets informasjon og kommunikasjon skal rettes inn mot i kommunens organisasjon og ut mot allmenheten. Kontrollutvalgets kommunikasjonsmål er å :

1. være synlig for ansatte og folkevalgte i kommunen.
2. bidra til et godt samspill mellom aktørene i egenkontrollen.
3. få riktig informasjon til rett tid, og formidle riktig informasjon til rett tid.
4. skape tillit til at kommunen har en egenkontroll som er upolitisk.
5. bidra til læring og forbedring.
6. kontrollutvalgsarbeidet skal ha verdi for flere enn den som blir kontrollert.

MÅLGRUPPER

Kommunestyrets politikere

Ansatte i kommunen og i kommunens selskaper

Innbyggere

PRINSIPPER SOM LIGGER TIL GRUNN FOR KOMMUNIKASJONEN

God rolleforståelse, åpenhet, god dialog og tillit ligger til grunn for kontrollutvalgets arbeid.

Kommunikasjonen skal bidra til at kontrollutvalget:

- oppfattes som upolitisk, objektiv og bidra til at de har integritet i sitt arbeid.
- oppmuntrer til utvikling, læring og åpenhet.

- legger til rette for en god dialog med sine samhandlingsaktører.
- bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunens tjenester.

STRATEGIER med tilhørende TILTAK og KOMMUNIKASJONSKANALER

Kommunikasjonsstrategien konkretiseres nærmere i årsplanen. Det kan utarbeides egne kommunikasjonsiltak for spesielle saker.

1. Være synlig for ansatte og folkevalgte i kommunen.

a. Overfor kommunestyrets politikere gjøres det gjennom:

- i. en god dialog og samhandling med ordfører om hvordan kontrollutvalgets arbeid kan presenteres for kommunestyret
- ii. at de får informasjon om resultatene fra kontrollutvalgets arbeid.
- iii. at de kjenner til hva utvalget arbeider med slik at kontrollutvalget kan få aksept for sitt arbeid.
- iv. å bidra til en god informasjon og debatt om kontrollutvalgets arbeid.

b. Overfor ansatte i kommunen og i kommunes selskaper gjøres det gjennom:

- i. å ha en god dialog og samhandling med kommunedirektøren behovet for åpenhet om utfordringer og at hensikten med egenkontrollen er å bidra til læring og utvikling.
- ii. en dialog med politisk ledelse, råd, utvalg og ombud samt kommunedirektør i forbindelse med utarbeidelse av risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for kontrollutvalgets planarbeid.
- iii. å legge enkelte møter til kommunale virksomheter og til selskaper som kommunen har eierinteresser i for å skape oppmerksomhet om utvalgets kontrollfunksjon i organisasjonen og kommunalt eide selskaper.

2. Bidra til et godt samspill mellom aktørene i egenkontrollen

a. Overfor kommunestyrets politikere gjøres det gjennom at:

- i. kommunestyret og kontrollutvalget har en felles forståelse av kommunestyret sin rolle som ansvarlig for egenkontrollen.
- ii. egenkontrollen skal bidra til læring og utvikling.
- iii. kontrollutvalget gjerne mottar bestillinger fra kommunestyret på områder som de er opptatt av.

b. Overfor ansatte i kommunen og i kommunes selskaper gjøres det gjennom:

- i. kontrollutvalget opptrer med respekt for tidsbruk og vil finne frem til anbefalinger som oppleves som gode og er gjennomførbare.
- ii. Kontrollutvalget sitt arbeid koordineres med statlige tilsyn for å unngå dobbeltarbeid.
- iii. kontrollutvalget ber om orienteringer for å bli kjent med driften.
- iv. Kontrollutvalget opptrer forutsigbart gjennom vedtak som fattes i møter.

3. Få riktig informasjon til rett tid, og formidle riktig informasjon til rett tid.

a. I kontrollutvalgets møter gjøres det gjennom

- i. Få frem hva som er kontrollutvalgets hensikt med sine vedtak slik at det blir gjort gode bestillinger.

- ii. Være opptatt samhandling og ha informasjonspunkter til involverte underveis i prosessen.

4. Skape tillit til at kommunen har en egenkontroll som er upolitisk.

- a. **I kontrollutvalgets møter gjøres det gjennom å:**
  - i. Skape en felles forståelse for kontrollutvalgets rolle
  - ii. legge til rette for gode diskusjoner med kontrollperspektivet som utgangspunkt.
  - iii. ha takhøyde og respekt for hverandres meninger og et mål om å jobbe seg frem til konsensusvedtak.
- b. **Være upolitisk i sin opptreden eksternt gjennom å:**
  - i. presentere sine saker på en upolitisk måte og forklare bakgrunnen for saken.
- c. **Overfor innbyggere og brukere av kommunens tjenester gjøres det gjennom at:**
  - i. innbyggerne har en reell tilgang til å følge med på hva kontrollutvalget arbeider med.
  - ii. kontrollutvalget er synlig og tilgjengelig slik at det er mulighet for å komme med innspill.
  - iii. kontrollutvalget synliggjør at kommunen har en egenkontroll som ikke blander seg i politiske diskusjoner.
- d. **Gjennom media bidra til at:**
  - i. det skapes tillit til kontrollutvalgets arbeid
  - ii. uttale seg om kontrollarbeidet i henhold til kontrollutvalgets reglement.

5. Bidra til læring og forbedring

- a. Få frem at hensikten med egenkontrollen er å bidra til læring og forbedring i alle sammenhenger.
- b. Gjennom sin kommunikasjon bidra til å skape interesse for læring og forbedring.

6. Kontrollutvalsarbeidet skal ha verdi for flere enn den som blir kontrollert.

Være bevisst på at andre kan lære av det som kommer frem av risiko og forbedringer.

Krav til kontrollutvalgets nettside

Hjemmesiden til kontrollutvalget www.konsek.no

Det skal være en lenke til kontrollutvalgets hjemmeside fra kommunens hjemmeside. Kontrollutvalgets hjemmeside skal inneholde opplysninger om:

- a. Medlemmer og varamedlemmer i kontrollutvalget, og hvem som er leder
- b. Sekretær og kontaklinformasjon til sekretariatet
- c. Møteplan
- d. Møteinnkalling med sakliste og saksfremlegg
- e. Møteprotokoller
- f. Plan for forvaltningsrevisjon
- g. Plan for eierskapskontroll
- h. Kontrollutvalgets årsrapporter

- i. Kontrollutvalgets årsplaner
- j. Forvaltningsrevisjonsrapporter og rapporter etter eierskapskontroll
- k. Kontrollutvalgets eget reglement
- l. En link til kontrollutvalgets hovedoppgaver og andre relevante regelverk.
- m. Kontrollutvalget kan legge ut pressemeldinger på hjemmesiden.

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

04.09.2023

Saknr

30/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/298 - 3

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget bør/kan/må ta tak i, eller at et utvalgsmedlem ønsker å få utredet/få informasjon om en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes under «Eventuelt».

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noen saker til lederen i starten av møtet.

Saker fra sekretariatet

1. Valg av revisjonsordning og sekretariatsordning i 2024 – synspunkt fra sittende utvalg i forhold til utarbeidelse av kriterier?
2. Evaluering av kontrollutvalgets arbeid med utgangspunkt i utsendt spørreundersøkelse fra Konsek i juni, og sak 12/22 den 4.april 2022.

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

04.09.2023

Saknr

31/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/298 - 4

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 04.09.2023, godkjennes.

Saksopplysninger

Møteprotokollen går gjennom i møtet med utvalget slik at feil og mangler kan rettes opp av sekretariatet.

Utvalget oppfordres deretter til å godkjenne møteprotokollen.